Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Schnitler, Baltazar.
Titel | Title:	Mirjam, et Stykke af en ung Piges Livshistorie.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Christiania : Feilberg & Landmarks Forlag, 1896
Fysiske størrelse | Physical extent:	120 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

Schnitler.

MIRJAM.

1896.

57.-263 d

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130021271668

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

MIRJAM

MIRJAM

ET STYKKE AF EN UNG PIGES LIVSHISTORIE

AF

BALTAZAR SCHNITLER

CHRISTIANIA
FEILBERG & LANDMARKS FORLAG
(CHR. DYBWAD)
1896

AKTIE-BOGTRYKKERIET
(Forhen: Det Mallingske Bogtrykkeri.)

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

I.

Brev fra Mirjam til Ravanilo.

Dampskibet «*Christiania*»
omtrent Kl. 1 Nat.

Kjære Ravanilo!

Jeg springer over Dampskibsreisen. Det var bare en Reise, og som sædvanlig længtede jeg mere og mere frem, jo nærmere jeg kom. Vi kom, som du ved, ud paa Aftenen til Kristiania, og saa skulde jo jeg efter Onkels velvise Anordning blive ombord til næste Morgen for at afhentes. Men man kjendte nok ikke lille Mirjam ret, naar man troede, der blev noget af det.

Jeg spandt Intriger som en Edderkop hele den sidste Reisedagen for at faa den tykke og lyserøde og skægløse Styrmand Lommert til at følge mig lidt iland, naar vi kom frem. Ja, du husker vel Lommert, — han med den hvide, stive Haarbusten og de smaa, blide Grise-

øinene. Han pleiede endda bestandig at klype os i Læggene og stompe os, naar vi Smaapiger derhjemme var ombord og saa os om, medens Dampskibet laa nede ved Bryggen. Vi kaldte ham Grisestompen, husker du vel.

Onkel havde nok bedt ham tage sig lidt af mig — jeg byder dig bare, af *mig*, du — underveis, og han begyndte ogsaa ganske rigtig at se forelsket paa mig med engang, Dampskibet lagde fra Bryggen hjemme. Men pyt sa'n, det er ikke en slig en, som bliver noget for mig. Jeg vølte ham ikke, fortabt som jeg var i alle de deiligste Drømmene mine!

Han stod bestandig ved Siden af mig og vrøvlede om, hvor jeg var bleven stor, siden jeg var liden, — om at jeg havde «jussom» Guld i Haaret —! Saa stod netop Solen op, og borte paa alle Aasene brændte den Natten og Mørket til lys, skinnende Dag. Min Dag, som endelig steg —!— Saa vendte jeg mig til Lommert og sagde saadan paa Maafaa midt i alle mine Grublerier:

«Guldbrand, det heder nok ikke De, det. Guld-Brand, det er mit Ideal, det.»

«Næh, det hed han rigtig nok ikke; men «Kaftein» heder Guldbrandsen.»

Da kunde jeg ikke mere. Jeg eksploderede af Latter; og bagefter var han meget bøs.

Men da vi saa nærmede os Kristiania, be-

gyndte jeg at gjøre nogle Tilnærmelser. For nu var det mig, som havde Hensigter, skjønner du. Han bed naturligvis paa. Hvem kan vel ogsaa modstaa din lille Mirjams mest indsmigrende Øine og «lille Kattepus's» blødeste Poter; — men jeg havde Kløerne færdig bag dem til at hugge til! Vips, der var han.

Det skulde nemlig være ham en stor Ære, at blive den første, som viste vor —, er du med paa den — bekjendte Berby-Skjønhed lidt af Kristiania Livet. Han var selvfølgelig aldeles enig i, at det var meningsløst at krybe ind i en kvalm Dampskibskøie, naar man kunde nyde nogle friske, glade Timer iland. Saa tog jeg paa mig min flotteste Hat og nye Høstkaabe, og det bar opover i Byen.

Tænk, saa var jeg da i Kristiania —! Byen bredte sig jo virkelig ud for mig. Vi gik over mange aabne Pladse med store Klynger af Trær og med Springvand, som pladskede med en hel Masse Straaler; — vi gik bortigjennem brede, flotte Gader uden en eneste Bakke — med høie stolte Bygninger paa begge Sider. Jeg satte Fødderne fast i Fortouget for virkelig at føle, at jeg havde Grund under mig. Jeg var i Kristiania. Det var ingen Drøm, du! Paa høie, høie og slanke Jernsøiler spredtes der et skinnende hvidt Lys udover alle disse Gader

og de tause, pragtfulde Bygninger, hvis Vinduer straalede, som der var stort Selskab i hvert eneste Hus — og alt rundt omkring laa der i et forunderlig magisk Skjær, der rent betog mig som noget høitideligt.

«Hvilke deilige Gaslygter,» sagde jeg uden at tænke videre over det.

«Nei, kjære Dem, Frøken; det er jo elektrisk Lys, det,» sagde han.

«Nei er det virkelig sandt? Er *det* elektrisk Lys? Aa gid, hvor det var morsomt!»

Ja, saa var det virkelig: Elektrisk Lys — elektrisk Lys — du er i Kristiania — du er i Kristiania — din egen Herre — din egen Herre — «Hurra!» kunde jeg gjerne have skræmt Livet af Lommert ved pludselig at raabe i Øret paa ham; for der kom med engang saadan ellevild Jubel opi mig: Endelig, endelig var jeg da fri — Endelig var den stakkars forheksede Eventyrprindsessen, din lille Miaflora, sluppet ud af Kløerne paa vort fæle trehoders Tantetrold. Mindst i hundrede Aar havde hun jo længtet bort fra alle Krathækkene derhjemme — og her, her i denne Eventyrby maatte jo ogsaa «han» findes. Tænk dig — «han» — min silkefine Prinds, der endelig finder og vinder sin Tornerose, vækker hende med sine Kys til Verdens underfuldeste Eventyrlykke! Aa Ragnhild, hvor det er deiligt at leve!

Jeg tog Lommert under Armen; han saa skøieragtig morsomt paa mig med de smaa, hvidbustede Gyntegiseøinene sine.

«Kom nu,» sagde jeg; «nu vil vi morre os. Hvor skal vi saa gaa hen?»

«Paa «Grand», sagde han.

Og ind paa den verdensberømte Kafeen midt paa det verdensberømte «Karl Johan» gik vi da. Vi havnede i en deilig Polstersofa —!

«Hvad skal vi saa drikke?» spurgte han. «Et Glas Champagne som Velkomstbæger?»

«Aa ja, Champagne! raabte jeg. «Det er deiligt. Da er det Fest!»

Du husker, vi vidste, der var stor Fest i Huset, naar Onkel lod Champagnen knalde.

Aa du min, hvor det var underrart at være et Sted, hvor ingen kjendte en, hvor man kunde læne sig tilbage, strække Benene velbehagelig ud og gjøre bare, hvad jeg selv havde Lyst til. Ja, jeg lænede mig da ogsaa magelig tilbage i Polstersofaén og nød, — nei, sugede ind i mig et usigeligt Velbehag i smaa Champagnenip med taknemmelige Latterudbrud til alt, Lommert sagde og forklarede, skjønt jeg ikke hørte et Ord af det. Bare lyttede med mit allerlykkeligste Ansigt til al den fremmede Summen og Surringen om mig og ventede i stille Fryd og Andagt paa Fortsættelsen. Og sandelig, Ravanilo, du ved min Stjerne, den i alt utrolig vakkert og deiligt

vinkende og blussende Venus, er en Lykkestjerne — for sandelig oplevede jeg noget allerede min første Friluftskvæld.

Nu tror kanske du, at «han» alt kom, den skjønne, slanke, mørkøiede Araber, som holder sin fnysende, guldduskede Ganger an for at hilse ung Mirjam, — hende, som begeistrer ham til at redde hende fra Skovens vilde Uhyrer og Bergtroldene, for saa at bygge hende sit Guldslot inderst inde i Birkelunden — slig som vi saa ofte drømte os, at det engang skulde ske, derinde i Sogn, i vor egen lyse, yndige Birkelund!

Aa nei, det var nok en anden Slags Araber, dette.

Jeg hørte med et en fremmed Stemme, saa en fremmed Herre slaa Lommert paa Skuldren. Det var en liden, blomstrende Tyksak med et Par spillende muntre Øine og morsom Opstoppernæse.

«Goddag, gamle Sjørøver,» sagde han, «glæder mig at se dig forholdsvis udruknet igjen.»

«Goddag, Goddag,» brummede Lommert, som slettes ikke syntes at være saa begeistret over Gjensynet.

«Jeg er alene,» sagde den anden; «tilladt paa dette ligefremme Klokkeslet at virke lidt nedslaaende her en Stund? Tør jeg bede dig —!» bukkede han flot henimod mig — —.

«Bevares, bevares,» brummede Lommert igjen. «Frøken Mia Frimann fra Berby, — Hr. Vollert Koren.»

«Her fra Byen,» sagde han og sat sig ned. «Undskyld, Frøken Frimann, at man er saa fri; men da jeg sad derover i min stille Iagttagelsens Krog, fik jeg Øie paa min gamle Ven, Ned- og Opstyrmand Lommert. Han er hyggelig, sjelden at faa i Kikkerten —»

«Aa, det var vel noget andet, du fik i Kikkerten,» mumlede Lommert, som saa mindre og mindre glad ud.

«Vi, Frøken,» fortsatte Hr. Koren, «pleier ellers at kalde ham Bommert, for han pleier, ser De, at holde regelmæssig Søgang paa Landjora' og sværmer bare for Landgang, naar han er paa Søen. Som iaften. Glæder mig særlig at have gjort Deres smukke Bekjendtskab, Frøken. Skal De forskjønne Karl Johan plus Omegn d. v. s. Kristiania med en lang Nærværelse, om man tør spørge?»

Det var en mærkelig Udgave af en Kristiania Kavaler denne første Ridder, som kom for at hylde Jomfru Miaflora efter hendes blomsterstrøede Indtog i Hovedstaden. Han snakkede uafladelig, jeg lo, og Lommert repræsenterede vist Kritikken. For Hr. Koren var rigtig vittig- Det var ikke den Ting eller Person, han ikke sagde noget komisk om eller fik vrængt Ordene

om imod. Formerlig krydseksaminerede han ikke mig, maa jeg byde dig, om hele mit foregaaende Liv og Gjerninger, og hvad jeg nu var «flygtet» hid til Byen for. Da jeg var oplagt, blev jeg ham ikke Svar skyldig; han fik nok derfor Greie paa alt — undtagen at jeg i Grunden var en liden fortryllet Prindsesse, som ventede og ventede — men det bliver det nok ikke ham, som finder!

Jeg fortalte, jeg var opdraget i Fru Veldes Pensionat.

«Naturligvis,» sagde han, «alle Pensionister flytter til Hovedstaden for Dannelsens Skyld.»

«Ja, men jeg kommer for Uddannelsens,» svarede jeg.

«Ha, ha, godt sagt, særlig morsomt, Frøken. Skaal alligevel da!»

Han drak Broderparten af Champagnen, men Lommert maatte skaffe ham Cognac til den.

«For Champagne uden Cognac,» sagde han, «var som en skjøn Kvinde uden Glød i Blodet. Se her, hvor de faa Draaber Hennesy Guld faar Monte Bello, Dronningen blandt alle ranke Skabninger, til at syde og fræse af bare perlende Livsalighed. Ja, Kvinden er en Perle, Druen eier ogsaa fyrige Perler, derfor sætter begge os Mænd i et Perlehumør. Skaal da for de ægte Druer og mulige Fruer, som sætter os saadanne gyldne Fluer i Hovedet, indtil de en vakker Dag bringer os begge paa Knæerne!»

Saadan holdt han paa uafladelig med de snurrigste Indfald, ispækket en ustandselig Strøm Komplimenter eller Grovheder, som man tager det, til mig. Jeg fik blandt andet høre, at jeg kom til at komme paa «Moden» herinde. Af bare Jalousi vilde alle Damerne snart lære at farve Haaret sit, saa de ogsaa fik dette ubestemmelig gyldne frem —!

Han fik vide, — du ved, lille Mirjam er Oprigtigheden selv, naar hun bare vil — at fordi man fandt mig i Besiddelse af lidt Sangstemme, havde Onkel trods alle Skrupler vovet at skikke mig ind til denne ugudelige Hovedstaden.

«Naa,» sagde han, «det er altsaa for den gode Tones Skyld, at De er kommet herind. Kan nok trænges det her i Byen; men tænk, slig kan man tage feil af Folk.»

«Hvad behager?»

Lommert brummede høiere.

«Misforstaa mig ikke,» sagde han uforstyrrelig. «Feilen er min. Jeg syntes, Frøken, da jeg sad i min Krog derborte, at der var noget vist, noget vist kunstnerisk ved Dem — og begyndte straks at gjætte paa hvad. De fleste Mennesker ligner sit Navn; det er jo Sjælens Klædebon, som Tøiet er Legemets. Ja, se bare saa han vralter Opvarter Gaaserud der, og Opvarter Ødegaard saa stille og ensom han rusler rundt, som han var uddød. De heder Frøken

Frimann, da — det minder om Blaamanda' — da De naturligvis ingen Mand er, saa sluttede jeg selvfølgelig, at De var en Blaastrømpe. Ikke sandt — ganske logisk. Uhyre morsomt. Skaal!»

Og slig sad han og vrøvlede «uhyre morsomt» en stiv Klokketime tilende. Klokken blev saa tolv — og jeg skreg himmelhøit i, for med et blev der bælgmørkt i hele Café'n.

«Tag det med Ro, Frøken», sagde Koren, «det er bare. for at de vil lyse os ud.»

Da vi saa kom ud paa Gaden, foreslog Koren, at vi skulde følge med hjem til hans forholdsvis godt besatte «Jomfrubor(d).» Han havde nemlig et udmærket godt Glas Madeira til at glatte paa det Hele med, nogle særlig søde Kaker og morsomme Billeder at vise Frøknen. Men Lommert sat sig rasende — Gud ved hvorfor — imod det, fik med engang Munden paa Glid: Han havde fulgt Frøknen iland, havde lovet at passe paa —

«For Guds Skyld,» afbrød Koren, «bliv bare ikke upassende, min kjære Paspartout. Det passer kanske bedre en anden Gang. *N'est ce pas?*»

Til Lommerts aabenbare Ærgrelse — han gik taus hele Veien, bare gryntede og dampede paa Cigarstumpen sin — fulgte den selvkaarne Hofnar, Koren, med sin Narrebriks ung Mirjam helt ned til hendes egen, vuggende Skude.

Der bød han hende sit Farvel, og hun lod med naadigt Smil og Nik ham trykke hendes Haand og ønske sig selv et behageligt Gjensyn —

Bagefter orkede ikke Prindsesse Miraflora den kvalme Natkøien med de afskyelige Uldtæpper, Tusinde ligger søsyge i. Jeg foretrak af Ridder Lommert at lade mig række Pen og Blæk og har nu inat skrevet mit første Brev til min deilige Fortrolige, Fostersøster Ravanilo, fra hvem jeg nu for første Gang i mit Liv er skilt, og som er den eneste dernede, jeg længter inderlig tilbage til. Men bare vent, du kommer nok efter, du ogsaa. Onkel skal.

Som du ser, medfølger ogsaa et andet «officielt» Brev fra den afreiste Frøken Mia. Ifølge vor Aftale skrevet rigtig fornuftig, holdt i dydige, mere eller mindre søsyge Reisebetragtninger, Spiseseddelkritik, rødmende Fremtidsangst, men lutter glad Taknemmelighed for al Familjeelskværdigheden, som endelig lod sig overtale til at lade lille Mia prøve sine Vinger paa egen Haand. Og taknemmelig er jeg virkelig, for du store min, hvor jeg længter efter Morgendagen for endelig at begynde —

Ja, jeg haaber rigtig man hjemme paaskjønner, at jeg skriver, *før* jeg har sat mine Ben iland. Det medfølgende Brev er, som du forstaar, til Foredrag for og senere Gjennemlæsning af Onkel og Tante Dragene.

Og nu gaar jeg op paa Dækket for at sværme, til Dagen gryr, under min pragtfulde, stjernesaaede Nathimmel. Deroppe finder jeg min Stjerne, vor Stjerne, og nynner saa sukkende vor gamle Sang:

Min Stjerne langt derhenne
jeg kjender dig saa vel.
Min Længsel maa jo sende
dig Bud hver Stjernekvæld.

Du ved vort eget lille Digt, som vi aldrig har kunnet digte videre, siden vi sang det hin Vidunderkvæld, vi flygtede ud af Vinduet i Pensionssoveværelset for at dandse fantastiske, hvidklædte Dandse i Maaneskinnet i Birkelunden.

Vi kunde ikke! Hvem kan? Ak!

Din

Mirjam.

II.

Brev fra Onkel Daniel til hans Broderdatter, Mia Frimann.

D. F. J. Frimann.
Skibsredere.
Berby.

Min kjære Broderdatter!

Jeg finder det at være min Pligt nu, da du jo efter eget Ønske og manges forstandige Raad skal paabegynde Uddannelsen af en Gave, Herren har skjænket dig blandt mange andre, atter at advare dig mod denne Verdens allehaande Fristelser og al dens forgjængelige Tøv og megen Tant. Tro derfor ikke, at du finder nogen sand og varig Glæde her i Verden uden ved at vende dine Øine til Ham, vor Mester, som har lært os alle i Ydmyghed at bære dette Livets Kors. Vi er alle Arbeidere for hans Skyld; lad mig saa se, at ogsaa du i alt indretter dit Liv derefter og gjør som jeg og alle, der har lært at føle

hans egen Naade til sin daglige Besvær og Gjerning. Bede og arbeide, — det er det, du aldrig maa forglemme under denne Verdens mangehaande Fristelser og Løgn. Det glæder mig at kunne sige oprigtigen, at du i det store Hele har vist dig at være en ung Pige, som din Familje nok tør tro, at den vil faa sin Glæde af, og behøvede jeg derfor ikke at skrive nogen videre Formaning til dig, hvis jeg ikke fandt, at der dog var visse Sider ved din Karakter, som du bør arbeide flittigen paa ganske og aldeles at udrydde. Jeg og dine Tanter med mig har ofte nok herhjemme arbeidet mod dit Egensind og din viltre Ustyrlighed, som du som Barn særligen lagde for Dagen, men undertiden ogsaa som mere voksen Pige, man maatte forsøge — ofte særdeles forgjæves — at tale tilrette. Dog vandt altid dit bedste Jeg Seir, og du blev from og føielig som et Lam. —

Jeg skriver dig dette nu, fordi at jeg paa en vis Maade føler *min* Opgave i Livet med dig som afsluttet; det øvrige faar nu staa i Herrens Haand, hvem jeg tryggeligen betror dig i Følelsen af, at jeg ogsaa mod dig har gjort min Pligt og vil derfor, at du skal holde lidt af din gamle Onkel, som nok mangen Gang har synes dig stræng og urimelig imod alle de Indfald, jeg fandt burde udryddes af Menneskets stridige Sind . . Mit sidste Løfte her paa Jorden til din

Fader, min kjære og eneste Broder, Thomas, da han kom syg og nedbrudt hjem fra Hamburg, hvor din Moder, hvem du ved, vi aldrig har kjendt eller seet, ogsaa var død og borte for os alle — efter Sigende i en Kolera Epidemi —, mit sidste Løfte til ham var, at opdrage dig, hans eneste Barn, i et og alt som min egen Datter. Og jeg tror visserligen, at jeg for Herrens Aasyn tør vedkjende mig at have holdt ærligen mit Ord i det ogsaa. -- Men jeg følte Ansvaret stort; derfor lod jeg min Datter, Ragnhild, og dig opdrage, da I blev store nok dertil, i Fru Veldes bekjendte kristelige Pigepensionat inde i det naturskjønne Sogn. Ja, jeg tør nok sige at min Datter, Ragnhild, og du har været hos os alle som to Tvillingsøstre, og skal det vare saaledes, saalænge det maatte vor Herre behage.

Det er bleven mig fortalt, at den Sangstemme, man alt fra tidlig af har rost dig saa for at have, er en Arv fra din Moder, som ogsaa i sin Tid vakte stor Opsigt ved sin Stemme og — efter min Mening lidet anbefalelsesværdig for en ung, brav Dame — underholdt sig ved den, til din Fader traf hende og giftede sig os uafvidende med hende. I vor Familje synger man ikke; derfor var det mig noget fremmed ved dette. at din Stemme skulde blive af nogen virkelig Betydning for dig; derfor atter min Modstand mod, at du fik lægge saa meget Vind

paa den. Men da saa selv Fru Velde med sit Kjendskab til dig efter min Datter, Ragnhilds, og dit Besøg paa Eders gamle Tomter sidste Sommer, skrev indtrængende til mig og fandt, det var stor Synd at lade en af Herrens smukkeste Gaver ligge der ubenyttet og kanske hensigtsløst gaa tilgrunde, naar man havde Raad til at dyrke og udvikle den som et godt Talent, gav jeg efter; — og det staar nu i Hans Haand, hvad der skal blive til med dig i saa Henseende. Ja, mit Barn, husk saa i alt, at din gamle Onkel bare vil din Sjæls Vel og bliver inderligen lykkelig den Dag, han finder, at Herren ogsaa har opnaaet sin gode Hensigt med dig i denne Verdens Jammerdal.

Saa var det endeligen en kun liden Ting til, jeg vilde skrive til dig, og det er, at du altid maa huske paa, at du er Konsul Frimanns Datter; — og er det derfor noget, du finder, du behøver for dig og dit Udstyr, som jeg sandeligen vil skal være, som det sømmer sig en Datter af vort Hus. saa bare skriv til din gamle Onkel, som altid staar færdig for med Raad og Daad at hjælpe redeligen sin kjære Broderdatter. — Jeg vil, du skal gaa paa alle Koncerter og overalt, hvor du kan faa høre den gode Musik, du for din Uddannelses Skyld kan faa Glæde og Nytte af. — Forresten vilde du til Gjengjæld gjøre mig en Glæde, om du kaldte

dig derinde, som vi pleier her hjemme, for Mia Frimann istedetfor Mirjam, som din afdøde Fader var svag nok til at lade dig døbe for efter et af din Moders mildest talt svarligen fantastiske Indfald.

Søster Johanne, din Tante, paalægger dig derinde som ellers — aldrig at tænde Lyset midt paa Natten og skræmme Livet af Folk med underlige Paaklædninger, som du og min Datter, Ragnhild, her pleiede at gjøre, for saa at streife rundt omkring i Haven i, naar Nætterne var lyse, til Skræk eller Forargelse for alle Folk, som saa det. Jeg finder, det er selvfølgeligt, at saadant ikke sker paa et fremmed Sted, og Ragnhild glæder os alle nu — skjønt hun er svært bedrøvet over din Afreise — med at være langt roligere og stilfærdigen huslig end før, da I var to om saa mange balstyrige Manerer og Adfærd!

Jeg skriver snart til din Musiklærerinde, Fru Strandby, for at faa vide, hvad hun synes om din Sangstemme. Altsaa husk, bed og arbeid, min kjære Broderdatter.

Herren være med dig og din gamle

Onkel Daniel.

III.

Brev fra Mirjam til Ravanilo.

(Et Par Maaneder efter Ankomsten til Hovedstaden).

Kjære Ravanilo!

Min Sanglærerinde, Fru Strandby, er en frygtelig hyggelig Dame. Bare efter de faa Gangene, jeg har været hos hende, er jeg bleven rent begeistret for hende. Jeg tror nok, hun synes ganske godt om min Stemme. «Det er brav, mit Barn, det er brav. Det vil der nok blive noget virkelig af», pleier hun ofte at sige. Er ikke det morsomt du?

Jeg sidder saa gjerne bagefter og taler en Stund med hende. Og da hun er det ligefremmeste og fornuftigste Menneske, jeg har kjendt, saa bliver jeg ogsaa saa ligefrem og fornuftig, at du ikke skulde have hørt Magen. Tante Johanne vilde vist blive som himmelfalden

over, at jeg ikke eier Indvending, er lutter Enighed i, hvad Fru Strandby raader mig fra eller til.

Jeg var ogsaa i et lidet Selskab hos hende, hvor de rigtig rundkomplimenterede mig for min Sang. — Jeg skjønner ikke, hvorledes jeg turde synge for saa mange fremmede Mennesker; men Fru Strandby sagde, jeg godt kunde, og saa sang jeg naturligvis. De vilde stadig have mere; men tilsidst sagde Fru Strandby, at det fik være nok, man skulde ikke trætte «de unge Kræfter», gik hen og kyssede mig paa Kindet og sagde: »Tak, mit Barn.» Aa, saadan er hun bestandig, saa inderlig sød og god mod mig og alle.

Men Kavalererne, de faa, jeg har truffet, — det er rigtig nogle kjedelige Herremænd. Jeg føler mig saa rent ubegribelig uimodtagelig for deres «Kurtise». Enten bestaar den i at vrøvle om en hel Del Ting, som er ligesaa fjernt fra mig og mine Tanker som Bjergene paa Maanen, eller saa er det bare Komplimenter om alle mulige Bagateller — helt til, som en sagde til mig:

«Hvilken aldeles nydelig Kjole, De har der, Frøken. Tør man spørge, hvem har syet den?»

Jeg holdt paa at spørge Fyren, — noksaa pent blødt Dukkefjæs forresten med store, stirrende blaa Koøine, — om han ønskede Magen, men indskrænkede mig til stille og beskedent at svare:

«Frøken Josefine Leangen i Kirkebakken

tilvenstre hjemme i Berby. Synes De om den? Hvor det var morsomt.»

Aa, den var saa deilig, takkars. Han havde nok aldrig seet noget saa deilig, han. Naar den er udslidt, skal jeg sandelig sende ham Gjenstanden for hans Forlibelse.

Ak nei, da var min mundkaade Hofnar, Vollert Koren, da han svang sin Narrebriks over mit begeistrede Indtog i denne velsignede By alligevel en anden Slags underholdende Ridder. For det lader sig ikke nægte, at din lille drømmende Prindsesse Mirjam nu kjeder sig grundig imellem. — —

Men heldigvis er der bedre Udsigter ivente. Fru Strandby spurgte mig idag, da jeg var hos hende, hvordan jeg likte Kristiania?

«Jeg kan ikke sige andet end, at den har skuffet mig,» sagde jeg — «troede det var noget saadant himmelhøit noget med tusinde Kupler og Taarne og yrene fuldt af rare Folk.»

«De kjeder Dem da —?»

«Aa ja, kan ikke nægte det; men jeg er jo ogsaa saa meget alene.»

«Aa, Barn, det er bare i Begyndelsen det, før De bliver bedre kjendt. Det tager sin Tid ogsaa. Naar Saisonen først for Alvor begynder, saa vil al Morro følge af sig selv — saa ung og livsglad, som De er. Jeg skal sige Dem noget: Lige over Jul skal vi have en stor,

veldædig Kunstnerfest paa Tivoli med Karneval og meget lystigt andet. Som en af Indbyderne har jeg faaet i Opdrag at deltage med de brugbareste af mine Elever. Og det kan jeg sige Dem, De vil blive en sand Stjerne. Det vil blive morsomt for Dem; da træffer De alle de Folk, som det er morsomt for Dem at træffe i Kristiania. Maa De skrive hjem og bede om Tilladelse, saa gjør helst det straks.»

Jeg sagde, at herinde var jeg min egen Herre og var hende frygtelig taknemmelig, fordi hun vilde tage mig med.

Du kan skjønne, Ravanilo, det var netop noget for din lille Mirjam, som alt nu efter en knap Maaneds Forløb holder paa at dø af Kjedsomhed og Ensomhed i denne fremmede Byen med det afskyelige Sladderhul af et Pensionat og Familjehotel, hvor jeg bor. Der trækker jeg mig som Regel tilbage paa mit lyse, venlige Jomfrubur, som jeg har udstyret saa koselig, at jeg bare mangler dig for rigtig at hygge mig om Kveldene. Mit sidste Brev til Onkel hjalp altsaa heller ikke. Han vil nok ikke slippe dig ind til mig, den Hustyran. Jeg bad ham sandelig saa pent og tyndt som en Toskilling ikke at skille det ad, som altid har hørt sammen. Men nei tak, du skal uddanne dig til en huslig Familjedatter og Kone, du! Du har — desværre siger jeg, heldigvis siger han — ikke

et saadant Talent, som han endelig lod sig overbevise om, det var Synd ikke at koste Uddannelse paa. Men havde ikke vi faaet Tante Velde til at tage sig af Sagen, havde nok jeg kunnet pibe i mange Aar endnu uden at komme en Alen udenfor Berby.

Husker du, hvor jeg var som gal af Jubel, da Onkel fortalte, han havde skrevet til Fru Strandby og et Damepensionat i Kristiania, og straks Svarene kom, skulde jeg faa reise! Reise — ja, du «det var vel no'e til Solskinsdag,» da saa endelig, — endelig *min* Dampbaad kom og bar mig bortover til alt, alt det vidunderlige, ukjendte, nye, jeg har længtet efter saa langt, jeg kan mindes tilbage —

Og nu er jeg da her; men saa er det saa underligt, du, jeg er aldrig helt tilfreds eller lykkelig her heller. Ikke engang naar jeg synger; jeg skjønner det ikke rigtig, jeg, — for netop da kommer der som oftest saadan navnløs Tristhed og uforklarlig Længsel op i mig. Især naar jeg synes, jeg har sunget allervakrest, — naar jeg har lagt saa meget, jeg kan føle, i Sangen, kan jeg gjerne sætte mig til at stortude bagefter, for da er det ligesom aller tommest. Hver Sang, jeg synger, føler jeg som en Del af mig selv —; du kan tro, da kan jeg baade græde, le, elske og juble, sørge og hade; det kan strømme igjennem mig som sydende Ild, bringe Øinene

fulde af Taarer eller en ustandselig Latter i Sindet — — og alligevel bliver jeg altid saa underfuld trist bagefter. Det er jo ikke mig, som har digtet det, ikke engang nogen, som har digtet det til mig, som dog føler det Hele saa inderlig inderst inde i mig selv. Aa, du synes vel, jeg er dum, Ravanilo; men jeg gaar om med saadanne besynderlige Fornemmelser undertiden; det er, som jeg laa der med hele Sjælen aaben for bare at vente, vente paa noget ubeskrivelig underdeilig noget —; om du vidste, hvor jeg imellem kan føle det saa stærkt, at mine Kinder gløder — men istedetfor gaar jeg bare og forhærder mig blandt alle de Folk, jeg træffer. De er ligesom saa fremmede, ulige mig — alle, undtagen du, min deilige Fostersøster, som jeg elsker over alt andet paa Jorden.

Saaledes kan der komme op i mig saadan Lyst til at haane og rigtig være slem her ogsaa — akkurat som naar Tante Johanne havde været aller urimeligst mod mig hjemme. Du ved, jeg kunde klore hende i Ansigtet af Raseri, da jeg var mindre. —

Blandt andre bor der i Pensionatet her en halvgammel, spidsnæset, stramrynket og lorgnetsmykket Pigeskolelærerinde, Frøken Jossa Klinck, og en nogle og tredive Aars gammel Adjunkt, Klüver. De lyksaliggjør alle os andre under Maaltiderne med de aller længste; aller kjede-

ligste og aller ivrigste Diskusioner om al Verdens Barneopdragelse udi Visdom og Sandhed. De spiser derfor en halv Time længere end os, som bestandig maa vente paa Efterretten af den Grund.

Han pleier altid at sige: Rent pædagogisk — rent logisk — rent æstetisk — rent harmonisk — o. s. v. seet har De Ret, Frøken; men —! Og den afskylige Frøken Klinck svarer ligesaa vist altid: Jeg bøier mig selvfølgelig for Deres høiere Kundskaber, men, praktisk seet, er jeg overbevist om, at De vil indrømme, at jeg har Ret! Og saadan i alle Skolethemaer mellem Himmel og Jord. Det er til at blive gal over.

Og saa en Dag, da Adjunkten varierede sin Yndlingsbemærkning til; Rent ætisk seet —, medens han slurpede i sig et stort Brødstykke, han som sædvanlig tilsidst havde sauset ind rundt hele Talerkenen sin, saa den blev renvasket, kunde jeg ikke dy mig længere, men bød ham Kjødfadet og sagde rigtig venlig:

«Men skal det ikke være nok en Kjødkage, Hr. Adjunkt?»

Du kan tro, Skolemamsellen sendte mig et Par Papegøie Øine: — Tænk, vove at afbryde *ham* paa en saa uforskammet, høist upassende Maade! Ved hende har jeg saa skaffet mig Huskritikken paa Halsen, kan du tro. Knapt gaar der nu nogen Dag, uden at jeg er det

skjulte Maal for en eller anden hadsk Bemærkning om vor indbilske, hensynsløse, storsnutete Ungdom — baade paa Gade, Skole og i Hjem.

Men pyt sa'n, jeg trækker mig rolig tilbage til mit Jomfrubur. Hun er mig ligesaa modbydelig som et Stykke Gammelost. — Farvel for denne Gangen fra

Din Mirjam.

IV.

Brev fra Mirjam til Ravanilo.

Kjære Ravanilo!

Jo, nu er det blevet glade Dage, kan du tro. Vi er nemlig begyndt paa Prøverne til den store, veldædige Kunstnerfesten, og jeg har sandelig, som Fru Strandby lovede mig, truffet en hel Masse morsomme Mennesker. Det er i Grunden en underlig By, dette Kristiania, — aldeles som sin Hjærteaare, Karl Johan. Der vrimler det fra Klokken 2 til 3 i Middagstiden af alle Slags Mennesker i det straalende Solskin; hele Byen spadserer, Musikken spiller, og der er en Summen af Stemmer, Hilsen, Koketteren, Jubel og Latter og Toiletter, saa, du Forbarmende, hvor man svælger i det! Men hele Formiddagen og Eftermiddagen forøvrig saa øde, kjedelig og stille —; da farer alle rundt som lydløse Flagermus i sine forskjellige Ærinder.

Saaledes er det ogsaa nu til Kunstnerfesten. — Nu kryr der frem fra alle Kanter og Kroger — en ny at blive presenteret for hver Dag omtrent — Kunstnere med de forunderligste Ideer, — morsomme Mennesker, som kan rive en med. Gud ved, hvor de alle kommer fra? Da jeg i min Naivitet en Dag spurgte om det, svarede en: Fra Grand. En anden: Fra Nolo. En tredje: Fra Sumpen. En fjerde: Fra Engebret o. s. v. alle Byens Stamkneiper. Den vittigste af dem alle — det var de andre, som begyndte at le; jeg skjønte det vist ikke rigtig — sagde:

«Det var aldrig Spørgsmaal om, hvad man kom fra, naar man blot rigtig kom til, op eller ned!»

Det var naturligvis min gamle Bekjendt fra Indtoget, Hr. Vollert Koren, som «begik» den, som de siger. Ham har jeg naturligvis truffet igjen opi alt dette. Det viser sig, at ung Mirjams muntre «Nar» er en bekjendt Kunstner her af Byen. Han er baade «Maler Potte og Panden», siger han selv, hvor man koger og steger al den aandelige Fangst, som skal serveres for Anledningen. Han har saaledes lavet et rigtig, morsomt «Helvede». Det er Restaurationen, forstaar du, hvor det nok er Meningen, at man skal drikke sig «salig». Alt er satanisk luende gjennemført derinde, hvor man drikker af «ægte Horn» og spiser fra «Rist iro», hvor man vil.

Selve Indgangen er gloende nok — som en svær Kakkelovnsdør, hvorigjennem to gyselige Djævle med glødende Tunge og lystne Grin, med store Horn og Bukkeben ligesom skufler Folk ind. Djævlenes Øine er gjort til røde, elektriske Lamper til Oplysning for denne Verdens og Mørkets Børn, som dog trøstig tør gaa ind, for der staar skrevet med Flammeskrift over Indgangen, at «kun den, som ikke trygt kan gjøre sin Regning op, slipper aldrig ud herifra.» Saa bliver der fuldt op af smaa nydelige Djævelinder, klædt i yndig rødt og sort med rare Vinger paa Skuldrene, og de flyver ud og ind som tjenende Aander fra det Sted — «hvor man gjør Helvede hedt for de Besøgende,» — det vil sige, Kjøkkenet, forstaar du.

Vollert Koren stiller ogsaa Tableauer, blandt andet et, hvor jeg skal være alene paa Scenen; det bliver hele Assistensens «*Piece de non resistance*,» siger han. Det skal nok være vittig sagt det; — men skjønt han forresten er forfærdelig morsom, kan jeg imellem blive saa rasende paa ham, at jeg kunde give mig til at graate og løbe min Vei med det samme. Det er nemlig som «Loreley», jeg skal sidde — i lang, hvid Dragt med sjøgrøn Tang og Vandliljer i mit lange, udslagne Haar. Jeg sidder paa en Klippespids i fantastik Belysning, under mig fraader og syder Havet i dystert Mørke,

og jeg slaar Harpens sølverne, forlokkende Strengeleg.

Saa skriger Vollert Koren en Dag op til mig fra Parketet, hvor han staar og arrangerer:

«Stik ikke det øverste af «Beine» Deres saa høit op, Frøken, skjønt vakkert er det s'gu!»

Huf, jeg rev det ned. Næste Gang syntes han vel, jeg gjorde Feil igjen, for saa raabte han:

«Nei, hør nu, vedbliver De med at stikke det «Beine» op, saa kommer Folk til at kalde Dem for «Laarelei».

Kan du tænke dig nogen saa væmmelig —? Ja, der maatte sandelig hele Fru Strandbys Overtalelse og hans ydmygste Bøn om Tilgivelse til, før jeg atter sat mig op paa den afskyelige Klippespidsen.

Men saa du, lille Ravanilo, er det nok ikke alle, som er væmmelige af de Herrerne, jeg har truffet dernede. Der er en ung Mand, 26 eller 27 Aar gammel, Forfatteren Max Flügel, du. Jeg skjønner ikke, hvoraf det kommer; men jeg føler mig saa underlig beklemt ligeoverfor ham, skjønt han gjør et ubeskrivelig tiltalende og ligefremt Indtryk paa mig.

Det første, han sagde til mig efter en Prøve, var:

«Aa, hvor De er vakker, Frøken. De

bliver da vel ikke vred paa mig, fordi jeg ligefrem siger, hvad jeg synes?»

«Nei kjære —,» stammede jeg, klodset som en Sælhund.

«Jeg kan ikke skjønne, hvoraf det kommer; men jeg synes, jeg har kjendt, har seet Dem før,» fortsatte han.

«Jeg Dem ogsaa —» holdt jeg bardus paa at svare, men var heldigvis saa fornuftig at rette det til, at det kunde jeg ikke skjønne; jeg havde nok aldrig været herinde før.

«Hvad heder De, da Frøken, til Fornavn? Bliver De sint, fordi jeg spørger?»

«Nei langtifra. Jeg heder Mirjam.»

«Tænk, Mirjam. Det var et sjeldent Navn. Ved De, hvad det betyder?»

«Nei, det har jeg aldrig tænkt paa!»

«Men det har jeg,» sagde han, «det betyder den Vemodsfulde — det samme som vort Marie. Det er østerlandsk.»

«Nei, er det sandt? Saa besynderlig. Hvoraf kan det komme?»

Han lo først lidt. Saa sagde han sagte:

«Det er vel noget, De længter efter kanske uden at vide det. Det gjør bestandig saa trist det, ved De.»

Forbauset over at han kunde sige — netop det, saa jeg for første Gang helt op paa ham, men saa straks ned igjen. Det

var saadanne dybe og gode Øine, han havde.

Siden har jeg ofte talt med ham. Jeg lytter med Interesse til alt, han siger; det kjeder mig aldrig et Minut, naar han taler. Det gaar desværre bare altfor sjelden paa. Han søger mig altid for kun at følge mig hjem til Porten. Som oftest er jeg da sammen med ham og alle de andre samtidig paa «Grand» eller andre Restaurationer i Nærheden. Da er han bestandig taus, medens de andre støier og snakker og vrøvler — Koren kalder ham for Greven, og sandelig det passer ikke ilde paa hans fine, nydelige Væsen, hans velpleiede Udseende — ja mere, som en Prinds er han, du. Men jeg føler, naar jeg sidder saadan og maa snakke og sluddre med de andre, at han ser paa mig næsten hele Tiden — og det, det er slet ikke ubehageligt. Tvertom, gjør mig hverken forlegen eller flau. Han kan gjerne faa se paa mig, for jeg liker ham saa frygtelig godt.

Tænk saa en Dag du, da Prøven var slut, sagde han til mig, som han fulgte mig hjemover:

«Frøken Mirjam, jeg har en Bøn til Dem.»

«Til mig —?»

«Ja. Vil De opfylde den?»

«Kan jeg da?»

«Javist, naar De bare vil.»

«Ja, saa vil jeg naturligvis.»

«Jeg er lidt af en Forfatter, ved De, og

skal ogsaa bidrage mit til denne Festen. Det kommer bare an paa Dem, om jeg kan.»

«Paa mig? spurgte jeg forbauset, kan du skjønne.

«Ja, jeg skriver noget, som De maa fremsige, fremstille for Publikum.»

«Gid, tror De, jeg kan det?»

«Det tror jeg, Frøken Mirjam, for det er paa en vis Maade Dem selv, jeg har forsøgt at skildre. Jeg har digtet noget om Dem.»

«Hvad siger De? Hvorledes kan De det da?»

«Ved at se Dem og» — han standsede en Stund og fortsatte lavere — «ved at tænke paa Dem og saa høre Dem synge. Lov mig at ville gjøre, hvad jeg ber om, Frøken Mirjam. Jeg skal digte saa godt, som jeg kan, om Dem. Bliver *De* ikke fornøiet med det, saa kan De lade være. Fru Strandby har lovet at synge det med Dem. Vil De?»

«Hvis De tror, jeg kan, saa vil jeg.»

«Tak», sagde han og kyssede min Haand som en Ridder sin Fyrstindes.

Paa den Maade skal da jeg blive en af de «aktiv optrædende.» kjære Veninde; men gid, hvor jeg er bange ved at tænke paa det. Dog han tror, jeg kan, saa klarer jeg det vel. Du kan tro, jeg er nysgjerrig efter at læse, hvad han kan skrive om mig til mig. Hvad kan vel

han vide om mig? Jeg skal nok sende dig det Hele, naar jeg faar det, Ravanilo.

Men saa kan du tro, det til Gjengjæld vakte Røre i Pensionatet, da man erfarede, at jeg skulde medvirke som Fru Strandbys Elev ved det Kunstnergjøgl.»

Anledningen til den Erfaring var, at Frøken Klinck med Favnen fuld af urettede tyske og engelske Stilebøger seilede som en Kalkun forbi os nede i Porten, netop den Gang Max Flügel kyssede min Haand.

«Fru Strandby skulde sandelig passe bedre paa sine Elever, som intet ordentlig Hjem har. Hun skulde ikke hjælpe Dem til at vanke paa saadanne obscure Steder,» snerrede Mamsellen ved Middagsbordet.

«Hvad Slags Steder, Frøken,» spurgte jeg.

«Aa, bare paa «Grand» f. Eks., hvor visse unge Damer stadig sees sammen med tvivlsomme Størrelser som Hr. Vollert Koren, Max Flügel og Konsorter. Bohêmer.»

«Jeg bøier mig selvfølgelig for Deres Erfaring; men det er dog min Mening, at jeg har Lov til at gjøre, hvad jeg vil», sagde jeg og gik rolig min Vei.

Ikke sandt, Ravanilo, skal ikke din lille Mirjam faa se lidt af Verden og morre sig, uden at det kommer en saadan Hex ved? Skriv rigtig snart til Din Mirjam.

V.

Brev fra Mirjam til Ravanilo.

Kjære Ravanilo!

Tænk du, for et Par Dage siden kom Max Flügel hen til mig paa Prøven og gav mig et Manuskript.

«Her er min Askepot», sagde han, «som jeg har tænkt mig hende. Nu kommer det kun an paa, om De vil skjænke hende Livet.»

«Aa, det magter jeg vist aldrig.»

«Hvordan kan De vide det? De har jo ikke læst den endnu.»

«Men alligevel, — jeg er slet ikke —»

«Nogen Askepot», afbrød han og smilte. Du kan tro, han er vakker, naar han smiler. «Hvem ved? Askepot vidste heller ikke paa Forhaand alt det, hun blev for Prindsen —»

«Men tror De virkelig jeg kan», indvendte jeg endnu.

«Ja, jeg har nu *læst* hos Dem, at De kan, og jeg pleier sjelden at læse feil. Stol paa mig; tag den og sig mig imorgen, om De liker den.»

Ja, jeg tog den da, og bar den hjem saa angst og høitidelig, som det var en pavelig Banbulle, jeg bar paa.

Men da jeg aabnede den og læste den om og om igjen, tre—fire Gange tror jeg, — aa, Ragnhild, det var som det lynte igjeunem mig af Fryd, der dryssede saa underlig betagende nedover mig — saa yndig, saa yndig med stille Fred. Jeg var saa lykkelig som en liden Blomst. Han havde jo selv sagt, det var om *mig*, han havde digtet. Men er det, er det virkelig sandt, at noget Verdens Menneske, som kjender mig saa lidet, kan se saameget og synge mig selv mine yndigste Drømme? Hans Askepot er jo slet ikke mig og dog netop mig, som jeg allerhelst vilde være og blive det: Prindsessen, som vinder hele Livets, hele Lykkens Kongerike.

Dagen efter spurgte *han* mig, om jeg syntes, der var noget, som burde forandres?

«Nei, den er bare saa altfor nydelig, som den er». sagde jeg og saa ham første for Gang sikkert, fordi jeg mente, hvad jeg sagde, ind i hans mørke, venlige Øine.

«Og sand?» spurgte han sagte og tog min Haand.

«Ja,» slap det mig uden videre ud af Mun-

den. Men jeg kjendte, jeg blev rød og tog Haanden hurtig til mig. Uf, jeg er saa stum og dum, naar han taler til mig, finder ligesom ikke rigtig at være mig selv mod ham, og alligevel synes jeg saa frygtelig godt om ham. Jeg er sikker paa, du vilde gjøre det samme.

«Tak, Frøken Mirjam,» sagde han. «Det glæder mig, at De synes godt om den. — Da skal nok vi gjøre Lykke sammen,» tilføiede han muntert.

Men jeg er aldeles ikke saa munter, naar jeg tænker paa det. Jeg skjælver alt af Angst ved Tanken paa det Vovestykke: Ung Mirjam, som paa Scenen for alles Blikke og slemme Kritik skal tænke og føle som hans Askepot. Jeg synes, det er umuligt, hvis ikke et Under sker og giver mig blindt Mod.

Jeg synger naturligvis alle Sangene med Fru Strandby, som er saa sød i det som i alt mulig andet. Hun har fortalt mig saa meget om min Digter. Alle tror, han vil blive noget rigtig stort som Digter. Tænk dig en stor Digter, det er noget det! Ogsaa min Digter: Prindsessen sad høit i sit Jomfrubur — O vidste du bare, o vidste bare — de Sangene synger jeg hver evige Dag, og saa godt har jeg aldrig sunget før.

Idag da jeg var rigtig oplagt til at lægge alt, jeg kunde, i «Askepots» Sange, klappede Fru Strandby mig bagefter paa Kinden og sagde,

at jeg vilde blive en rigtig fortryllende Askepot, som vilde tage al Verden med Storm.

Mon *han* vil synes det samme. Gid han vilde?

For at du rigtig skal lære ham at kjende, sætter jeg mig nu ned og afskriver hele «Askepot» til dig. Saa lærer jeg den endda bedre selv ogsaa. Døm bagefter, om jeg har sagt formeget om min Digter.

Lad Onkel og Tanterne ogsaa læse den. Helst efter Aftensbordet — da er de mest oplagt — naar Dere sidder rundt der i den koselige Stuen vor. Sig mig snart, hvad de alle hjemme synes om Askepot. Den er saa deilig. Ikke sandt, du Ravanilo. Skriv snart om alt til

Din Mirjam.

«Askepot.»

Monolog med Sange af Max Flügel.

Scenen: Aaben Plads i Dronningparken.
Tid: En klar, vaarlig Aprilseftermiddag i vore Dage.

Lilly

— omkring atten Aar — kommer raskt ind. Hun har askeblondt Haar med opbunden Flette nedover Ryggen. I Vaartoilette. Hun ser sig om, som hun søgte nogen; ser ogsaa tilbage den Vei, hun kom. (Taler):

Nei, det er vist forfærdelig galt af mig. — Og lige til for en halv Time siden var jeg fast bestemt paa ikke at komme.

Tænk sidde der saadan paa Slutningen af et Bal og love ham at møde ham her idag. — Ja, Laura har Ret; for da jeg betroede hende alt inat — — jeg maatte vække hende; hun sover som en Sten — — saa sagde hun straks:

«Men Lilly da, det er jo et virkeligt Stevnemøde! Og det med ham,» — lagde hun til — «som jeg er sikker paa, er en Bohem.» Idagmorges fortsatte hun at præke Moral. Hun er saa gyselig klog, Laura; men er rigtignok et helt Aar ældre end mig saa — — Hun har meget mere Livserfaring, — var jo forlovet et helt Aar med den Studenten, som bare ranglede. Hun maatte slaa op, Stakkars. Men hun er nu bleven lidt snusfornuftig af det da!

Alligevel, da Laura snakkede om alt, de baade vilde tænke og tale nede i vort skikkelige Grimstad, hvis — — — aa gid, Tante Bitta skulde bare vide —!

Dere skulde bare hørt alle de Raad, hun persede i mig, da jeg reiste herind for at uddanne mig et Aars Tid i Musik — ogsaa maler jeg ogsaa lidt. — Alt det, hun fortalte om denne fæle Hovedstaden, hvor jeg bare maatte tro det værste om alle de Mensker, jeg traf. Men jeg var saa optaget med alt til Afreisen, at jeg husker knapt Halvparten af hendes Præken. Hun tog mig for sig og sagde:

Sang Nr. 1.

Mel: Af Ingvald Enersen.

1.

«Barn, nu er du jo en voksen Kvinde,
som skal ud paa Livets trange Sti.
Husk din Skjønhed vil vel engang svinde;
mens din Sjæl udødelig skal bli!»
«Sig mig, Tante Bitta, er jeg virkelig saadan smuk?»
«Ja desværre — ja desværre,» sa hun med et Suk.

2.

«Vogt dig, Barn, for Verdens mange Mænder,
unge Piger elsker de iflæng.
Naar Billetter, Blomster, Blik de sender,
vær bestandig dydig ogsaa — — stræng!»
«Sig mig, Tante, hvordan bar med saadant du dig ad?»
«Aldrig Mandfolk,» sa' hun; «mig om saadant noget bad.»

3.

«Men om nogen saadan holder af mig,
Tante, hvorfor er da det saa galt?»
«Barn, min Gud, hvad gaar der dog vel af dig;
det er syndigt, har jeg dig fortalt.»
«Tante, sig da, hvorfor finds i Verden Kjærlighed?»
«Jo; — fordi den — — ikke kommer unge Piger ved!»

Akkurat det modsatte af, hvad han sagde til mig igaar. — Han sagde, at unge Piger var det netop, som kunde faa os til at føle baade bedst og dybest. Gamle Kjæringtheorier nyttede ikke, sagde han: Klare Øine og unge Hjærter talte sit eget indviede Sprog, som ingen kunde modbevise! — Saa drak han en Skaal for alt ungt og friskt herhjemme.

Jeg lo høit, for jeg kom til at huske paa noget. Da han spurgte, hvad det var, fortalte jeg om Tante Bitta. — Det var rart saa godt, han straks kjendte hende; holdt en Formaningstale ala Tante til mig, saa jeg lo, som jeg var gal. Andre Folk syntes vist, det var upassende. Men han bad mig aldrig at bryde mig det Døit om Folk. Det gjorde ikke han, og det skulde ikke jeg heller.

— Nei, sagde jeg, — det skal jeg ikke. Men jeg vil drikke en Skaal for min gamle, kjære Tante Bitta. Og den skal De være med paa, for hun er saa snil og vil mig bare alt vel, sagde jeg. Stakkars, hun kan da ikke for, at hun er gammel.

— De holder nok af Tante Bitta? spurgte han.

— Det skulde jeg mene. Det er jo hende, som har opdraget mig.

— Ja, da er hun nok baade Skaalen og endda mere værd. Skaal da for Tante — den gamle Heks, som har skjænket Dem hele sin Tryllekunst for selv bare at siddde gammel og ensom tilbage. Skaal for gamle Tantes unge Tanker!

Og han skulde være Bohem, han, som siger noget saa pent. Nei Tak, Laura skjønner sig nok Gudskelov ikke paa Bohemer! De er langt anderledes. —

Ja, se nu Dem, Frøken Lilly, sagde han — jeg kan se, hvorledes hele Deres Sjæl bare har

lært at se muntert og livsglad frem i Verden. For De har da endnu ikke havt nogen Sorg. —

Jeg skjønte jo ikke saa rigtig, hvad han mente. Men *et*, sagde jeg ham, tog han grundig Feil i, og det var, at jeg ikke havde havt nogen Sorg. Jeg havde nok mange sørgelige Timer, da jeg graat i Pottevis af Taarer. F. Eks. bare den Gangen min eneste Broder — Moder døde med os; han er min Tvilling — blev saa doven og til Sorg for baade Fader, Tante og mig. Han blev jaget ud af Skolen herinde i denne stygge Byen og saa sendte Fader ham tilsøs — — ja, da laa jeg sandelig og storhulkede i mange Nætter for hans Skyld.

— Han smilte; — saa pent han smiler. Men hvad er der blevet af ham siden, Frøken Lilly? spurgte han.

— Aa, han har det bare godt nu, sagde jeg og fortalte ham hvilken kjæk Styrmand, Aksel er bleven.

— Der kan De se, sagde han; alle de stakkars Taarene var spildt til ingen Nytte. Det, som skeede, maatte ske for hans Lykkes Skyld. Før var han ikke paa sin rette Hylde. Saa baade led han og voldte Sorg. —

Og saa fortalte han mig en hel Del lærde Ting om at gjøre sig til selvstændig Mand midt blandt alle Samfundstrællene. Først var han saa begeistret, saa det lyste i Øinene hans; men saa

sagde han næsten trist: Kaste af sig Samfundsaaget — sagde han — er nok alligevel umuligt; for al Fornuft tilsiger os at være med og bære det for andres Skyld.

Det er vist gyselig sandt, for det forekom mig saa fornuftigt, at jeg straks huskede det imorges.

— Og hvordan saa det Hele har været, lysner tilslut Dag for alle, sagde han og saa paa mig med et Udtryk, som baade var saa sørgmodigt og venligt. Ja, jeg havde saadan Lyst til at trøste ham. Skjønte ikke alt; men det ved jeg, at jeg var aldeles enig med ham i alt, han sagde. — Og saa vakker som han var da!

Sang Nr. 2.

Mel.: Kvinnor & Champagner.

1.

Hans Øine de var brune, og
saa muntert mod mig lo.
Frem titted fra hver Øiekrog
en Skjælm; nei, der var to!
Hans Næse, gid hvor den var kjæk
slig er mit Ideal.
Ja, man kan se det Træk for Træk,
hans Far er General.

(Dandser frem og tilbage i Valsetrin.)

Slig som jeg drømte mig den Mand,
der tar min hele Sjæl,

i et og alt var netop han,
saa venlig, dyb og hel.

2.

Og siden da vi dandsede,
og han mig bar i Favn,
jeg intet andet sandsede!
Da hvisked han mit Navn:
«Ja, Lilly, om De vidste blot,
at slig som De ser ud,
har for min Sjæl bestandig staat
hun mine Drømmes Brud.»

(Dandser o. s. v.)

Jeg maatte, ja jeg maatte da
ham trykke let i Haand;
mens noget nyt herindenfra
henrykkede min Aand.

Og siden, for en underlig deilig Kvæld det blev.

Jeg har aldrig været saa lidet og dog saa meget mig selv paa samme Tid. Det var jo som ellers mig, det alleroprigtigste mig — men alt havde et nyt og underdeiligt Indhold.

Akkurat som naar Tante før fortalte mig Eventyr. Angst og spændt efter mere, mere — videre, videre. Lad mig faa høre den allerdeiligste Slutning, som jeg aldrig kan blive kjed af at høre om igjen! — Og naar han et Par Gange, som det faldt sig af sig selv, greb min Haand, — intet var saa deiligt, som at lade ham beholde den og vente, — vente ligesom i

Eventyret, — at se Prindsen for mine Fødder — Prindsessens med det halve Kongerike!

«Er det ikke underligt, saa Tanker kan mødes da? Netop som jeg tænkte, at jeg nok ikke eiede noget halvt Kongerike, men — saa sagde han, netop som jeg tænkte *det*:

— Lilly, De er som Askepot. Ikke bare i Farven, Haaret, Øinene; men især i Væsen! Skjønner De Ideen med Askepot i Eventyret? Eventyret om hende, Livets Lykkefe. Manden, — Prindsen, som Eventyret smykker ham ud til — er Skabningens stærke Herre og Arbeidstræl. Han leder og leder over Land og Rige blandt alle de pragtfuldeste Kvinder for at finde hende, som skal blive alt for ham og kun helt kan gjøre ham til Mand, fuldt ud Mand. Bliver bare tungsindig af den Søgen. Han finder jo bare Flitter og Pragt og Beregning — aldrig en eneste Hengivelse.

Saa en Aften kommer Askepot til Prindsens Bal. Hun er klædt i sin tarvelige Hverdagsdragt, som for ham blir en Guldstak, fordi hun selv giver den sin ene store Værd. Prindsen ser hende: Det er hende! Ja, hende og ingen anden i hele Verden! Hende, han har længtet efter, søgt, kjæmpet for i lange, lange Tider — —

Da han sagde det, var det, som der brød stærkere og stærkere i mig af noget ubeskrivelig salig, som fik mig til at lukke Øinene og

bare føle, at han sad hos mig, endnu nærmere ved mig —!

Saa blev vi netop afbrudt. Det var en anden, som skulde dandse med mig.

Aa, jeg vilde saa gjerne hørt mere om Askepot. —

Da Ballet var slut, fulgte han mig ned til Vognen. Og da var det, jeg lovede ham, at komme hid idag. Ikke forsvinde for saa lang Tid, som hun gjorde, Prindsens Askepot, sagde han. Han vilde næsten ikke slippe min Haand, og saa kjørte jeg hjem saa glad. Der var slig ellevild Jubel i mig.

Men saa vækkede jeg Laura, og hun tog mig ordentlig i Skole.

— Tænk, at du er saa koket, sagde hun. Og han maa da være en gyselig Bohem.

— Ja, sagde jeg, er han en Bohem, saa liker jeg Bohemer bedre end alle andre Mennesker.

— Er du gal, saadanne fæle Fyrer!

— Men han er aldeles ikke fæl. Han er sød, deilig, hyggelig er han!

— Men Lilly da —

— Jeg elsker ham, elsker ham, elsker ham, hører du, raabte jeg og kastede mig ned paa Sofaen og holdt slig Leven, at Laura trodde, jeg var gal.

— Ja, jeg var sandelig et andet Menneske:

Sang Nr. 3.

Mel.: Das kommt von der Liebe.

1.

Alting var, som det var før,
bare jeg var ny;
selv bag Hjemmets egen Dør
ei var samme Ly.
Jeg var vild og gal og yr,
ei i noget tom,
havde Lyst at holde Styr,
vende alting om.

Ja — Den var som et deiligt,
deiligt Eventyr den Nat;
drog mig som et herligt
Kvad om Livets bedste Skat.

2.

Balmusikkens Toner kom,
tog paanyt i Favn, —
ogsaa var det atter, som
hvisket blev mit Navn,
klang som Rythmen i mit Sind:
«Lilly, det er du,
som med dine Drømmes Spind
fanger al min Hu.»

Ja — Den var som et deiligt
deiligt Eventyr den Nat,
drog mig som et herligt
Kvad om Livets bedste Skat.

Ak ja, den svandt nok alt for hurtigt, den Aften. Idagmorges saa det Hele ganske anderledes ud.

Tilslut skammede jeg mig over alt, jeg havde gjort. Jo, de skulde rigtignok bare vide det Hele dernede: Tænk, jeg havde trykket ham i Haanden, og, og — gjort noget, som jeg ikke vil betro til noget Menneske, ikke engang Laura: «Da jeg skulde til at kjøre hjem, kyssede han mig en eneste Gang paa Kinden, uden at jeg blev det mindste vred for det. Tvertom!

— Men saa kom jeg til at tænke paa Tante Bitta, om alt om de stygge Mænd, om, om — ja om alt det, jeg skjønner mig saa gyselig sørgelig lidet paa, men saa gjerne vilde spørge om —!

Men at det aldeles ikke var rigtigt af mig at holde Stævnemøde, det skjønte jeg i alle Fald. Jeg blev aldeles bestemt paa: Ikke at gaa! Ja, jeg tog tilslut Laura oprigtig i Haanden paa, at jeg ikke skulde gjøre det.

Men saa nærmede Klokken sig mere og mere fem. Aa, hvor jeg sad som paa Gløder. Nu gaar han hjemmefra, snart kommer han did. Venter og venter. Aldeles ingen Lilly kommer.

Hun sidder bare hjemme og længter —!

Tænk, kommer hun virkelig ikke?

Jeg syntes tydelig at se hans Øine baade bede og spørge: Hvorfor ikke? Du, som lovede det saa alvorlig. Du, som jo vilde være min Askepot. Jeg holdt det ikke ud; tilsidst for jeg op og fik Tøiet paa i en Fart.

Laura fik sige, hvad hun vilde, sladdre til

hele Verden, om hun havde Lyst. I hvert Fald var det da *for* lumpent af mig at bryde mit Ord til ham, som aldrig havde gjort mig andet end godt.

Jeg maatte da idetmindste sige ham det selv, saa han ikke skulde tro om mig, at jeg — netop som Laura sagde — var en saadan almindelig Kokette.

Derfor er det bare, det forsikrer jeg høit og dyrt, at jeg gik hid: Bare for at sige ham, at jeg aldeles *ikke* vilde komme.

(Pause — ser sig om efter ham.)

Men saa er der en Ting til. Jeg følte det i hele gaar og idag om igjen: Han har saadan Magt over mig. Nei, jeg kan ikke nægte det, han beder mig om saa ærlig og ligefrem.

Naar han nu kommer, kan jeg blot føle mig halvt saa lykkelig, som jeg var igaar — vil han blot fortælle mig alt det om Askepot om igjen, alvorlig som da, — mit Eventyr, det jeg aldrig bliver kjed af at høre om igjen og om igjen — ingen i Verden vil hellere være hans Askepot end jeg. Kan nogen tænke sig noget deiligere? Jeg føler det herinde. Alt det, jeg har drømt mig, — det, som jeg ængstedes for og længtedes mod — det vil idag komme og aabne hele min Trylleverden med Eventyr og Lykke.

Og det for bestandig! Det ved jeg saa sikkert, ja saa sikkert som — at To og To er Fire!

Sang Nr. 4.

Mel.: Blumen — Polka.

1.

Ja, han er min Prinds,
den deiligste, som nogen saa,
og han er tilsinds
blot mig, ja mig som sin at faa —
har bygget et Slot,
som bare mangler Askepot.
Da Askepot sin Prinds først fandt,
for evig hun ham bandt.

2.

Og Tante Bitta er
en Heks med Troldomsten.
Hun spandt sin Guddatter
en Hasp saa stor og ven
af bare Lykkeguld:
Ved den vandt Prindsen frem,
ved den fik hun ham huld,
ved den fik de sit Hjem.

3.

Ja, han er min Prinds,
den deiligste, som nogen saa,
og han er tilsinds
blot mig, ja mig som sin at faa —
har bygget et Slot,
som bare mangler Askepot.
Da Askepot sin Prinds først fandt,
for evig hun ham bandt.

4.

Den Ten, som Heksen spandt mig fuld
af røden Lykkeguld,
den bandt sine fine Traad
om Smil og Graad
min hele Ungdom frem.
Fra dens Puppespind jeg længted ud —
langt fra dens snevre Hjem
— til Silkedragt og Hermelin
og Elskovssang fra Mandolin.

5.

Saa kom en Aftenstund,
dens silkefaste Rund
da brast. Og Prindsen stod der stærk
og sa: «Det er *mit* Værk.
Kom Askepot gjør ret;
her mødes vi til et!»
Han tog en Ring af røden Guld
og gav sin Fæstmø huld.

(Staar en Stund — samler sig og gjentager med Inderlighed — talende:)

Han ta'r en Ring af røden Guld
og gir sin Fæstmø huld.

(gjennembrydende:)

Saa bliver jeg Verdens lykkeligste Askepot!

(Hun gaar mod Venstre. Tæppet falder raskt.)

VI.

Brev fra Mirjam til Ravanilo.

Kjære Veninde!

Første Forestillingen er over! Jeg sidder herhjemme nu bagefter og er saa sælsomt grebet af hele denne Aftens Begivenheder. — Da jeg gik derhen i Eftermiddag skalv jeg af Angst for, hvordan jeg vel skulde klare det Hele. *Han* fulgte mig lige bort til Kulissen, hvor jeg skulde gaa ind. Saa trykkede han begge mine Hænder og talte sagte til mig:

«Nu ligger min Lykke i Deres Hænder. Vær nu Dem selv, saa vinder De alle.»

Og det var som det Blik, jeg da mødte, fulgte mig hele Tiden og elektriserede mig. Gud, jeg kjendte, jeg blev mig selv med hele min Sjæl — i Ord, i Sang.

Jeg husker ikke stort af den Aften, som fulgte; jeg husker bare, jeg gik hjem

som i Drømme, støttet til hans Arm. I mine Ører suser endnu de stormende Haandklap, Raabene, Fremkaldelserne, Gang paa Gang. Fru Strandby skøv mig ind. En Mængde Blomsterbuketter dalede nedover mig — den pragtfuldeste, Kamelia'r og Liljer, var fra ham. Men gjennem det Hele lyder saa til mig en klangfuld, bevæget Stemme, som hvisker:

«Tak, min yndige Sanggudinde. Min Askepot.»

Jeg kjendte, at han kyssede mig, før jeg gik fra ham.

«A nei, gjør ikke det,» bad jeg ham. «Jeg er saa underlig iaften. Gjør mig ikke ulykkelig efter saa megen Glæde.»

«Gjøre dig ulykkelig, du deiligste blandt Jordens Kvinder. Nei, vil du, skal jeg prøve paa at gjøre dig til den lykkeligste blandt dem alle, min fagre Svanedronning. Vær oprigtig imod mig. Lad mig lære dig helt og sandt at kjende og ikke en Vraa i min Sjæl skal jeg skjule for dig. Kan du saa komme til at elske mig, som jeg alt tilbeder dig — har gjort det fra første Gang, jeg saa dig og læste i dine vidunderlige Øine om alle de Eventyr, stadig nye og skjønnere, som din urolige, sværmeriske Sjæl rummer bag dit stille Væsen — saa bliver jeg alt, som lykkelig er, ved dig! Hvorfor graater du? Er du bedrøvet, fordi jeg siger dig det sandt og oprigtig, som det er: At

jeg elsker dig saa høit, som en Mand paa Jorden *kan* elske en Kvinde.

«Aa, sig mig ikke mere iaften. Lad mig faa være alene med mig selv. Jeg kan ikke samle mig,» bad jeg og rev mig løs. Jeg følte mig saa besynderlig sørgmodig.

«Ja, vil du bare love mig et, naar vi sees igjen — Oprigtighed i alt!»

«Ja,» sagde jeg og gik sagte opover Trappen. Jeg hørte ham hviske efter mig:

«Min deilige, deilige, deilige Mirjam — Jeg misunder Mørket, som skjuler dig. Min hvide Brud — Godnat.»

Og nu sidder jeg her overvældet, men uforstaaelig kold. Der burde jo være lidenskabelig Jubel i mig; men det er nærmere en Trang til at storhulke. Er det at elske? For jeg ved da, at dengang jeg sang: Ja, han er min Prinds, den deiligste, som nogen saa, og han er tilsinds blot mig som sin at faa —, da var det, som Ord og Melodi smeltede sammen i mig, saa det blev mig. Det bankede Hjærtet mit, som det skulde sprænges: Jeg elsker ham til Vanvid, over alle Grændser, til Døden. Det var ham, og ingen anden i Verden. Han havde digtet Liv i mig og alt mit med det samme. Hans Øine, som jeg forstod saa godt, — jeg vidste, hvad der vilde komme, sittrede af unævnelig Længsel, — veg ikke fra mig

hele Kvelden under Festen bagefter. Saa gik vi alene hjemover.

«Hr. Flügel maa have Rangen iaften,» hørte jeg Fru Strandby sige, og jeg fulgte viljeløs. Han gik en lang Omvei var i Grunden det eneste, jeg tænkte paa. Og saa, da han sagde det til mig overstrømmende, lidenskabelig, klemte mig til sig, saa jeg mistede Pusten næsten, da han kyssede mig, saa kunde jeg ikke føle med længere. Jeg var bleven saa tom, saa kold næsten. Og bagefter kunne være saa ynkelig trist heroppe nu da —? «Min hvide Brud» — uf, det minder mig om den unge Pigen hjemme, som døde samme Dag, hun skulde havt Bryllup og blev begravet i sin Brudekjole med Myrtekrandsen i Haaret. Saa grov de hende dybt ned i den sorte Jorden, ogsaa sang de: Din rene Sjæl tog Vinge og sig mod Lyset svang — —.

Kjære R. Jeg kom nok ikke længere inat. Jeg sat mig til at gruble og saa dødstræt, som jeg var, søvnede jeg i Stolen. Jeg vaagnede, fordi jeg frøs, krøb godt og varmt nedi Sengen og har sovet som en Sten helt til Klokken 2 paa Middagen. Jeg har i hele Nat drømt om Tante Johanne som truede med et stort Ris i Haanden. Jeg skulde fristes til at tro, at jeg begynder at gaa i Barndommen igjen.

Mit Brev fra inat har jeg læst igjennem. Meget af det maa være skrevet i Søvne, for nu, da det er klar Dag, ser det Hele rent anderledes ud. Er det virkelig sandt, at han elsker mig saa høit, som han siger, og beviser det, som Prindsen beviste sin Askepot det; — men det skal han sandelig ogsaa faa Lov til — ja, saa bliver din lille Mirjam saa lykkelig som bare en fortryllet Prindsesse kan blive det, naar Troldhammen brister. Det er ogsaa saa sikkert, ja saa sikkert som at En og En er To og dog En alligevel! Straks det sker, skal jeg skrive det til dig — en Vaarbudsdag, naar Fuglene kviddrer saa velsignet, og Solen skinner klarest over alle drømmefulde Heie.

Din lyksalige lille
Troldunge.

E. S. Du kan vel da saa smaat begynde at forberede Onkel og Tanterne paa det. Jeg synes, jeg hører dem: Mirjam, den Vildkatten! Skal hun blive voksen og alvorlig og forlove sig! Aa du, hvor det ler i mig.

VII.

Brev fra Max Flügel til Mirjam.

Min Mirjam!

«Er du virkelig Fritænker?» udbrød du idag og saa paa mig forskræmt som et Barn, der virkelig møder Troldet, det er bleven skræmt med i Barnekammeret. Dette Barnekammer, hvor alle Livssandhederne for Anledningen bliver til fantastiske Djævle eller Engle, ligesom Billeder paa et hvidt, blankt Forhæng, bag hvilket det «Underlige» ved Livet — Livets Grund — skjuler sig, — dette Barnekammer skal nu min Mirjam forlade.

Jeg vil, du som den fuldvoksne, varmblodige Kvinde, du nu er, skal indse, at Livet for dig ingen anden Gaade eier end: Hvor finder «Jeg» Lykken? Og ingen anden Løsning paa den end: Ved at være sandt, naturligt Menneske med de Betingelser, «Jeg» tilfældigvis eier.

Alle Mennesker eier som Barn den samme Forestillingskreds, de samme Himmeltegn, om du vil, de samme Eventyr, de samme Billedbøger — alt er som en fælles Daab i et friskt, skinnende Hav, der blaaner mod det Uendelige, og hvor alle Barnene leger ved Strandbredden og drømmer udover mod der, hvorfra Solen stiger, eller Stormene kommer susende. — Men saa kommer der engang en Solrenningsstund, du deilige Mirjam, da du fødes til lyslevende bevist Kvinde udaf Skummet paa dette dybe Hav, og da du staar der selv med Favnen fuld af al Livsens Betingelser for at blive lykkeligt Menneske. Og da flytter alle Eventyrene og Drømmene og Længslen ind i dig selv som en Vaar, fuld af Knopper. Det er Løfter, som spirer. Og da gjælder det, hvem som kan læse *dem* i dine Øine, fange *dem* i dine Tanker, ane *dem* i dit Væsen.

Se, derfor er *du* blevet min egen, underfulde Askepot, som jeg vil skal se helt og sandt «Hvorfor» og «Hvortil» — Livets Længsel og Livets Lykke.

Du skal da forstaa, hvorfor jeg netop som sandt Menneske maa hade alle disse afskyelige Garantier, som et Samfund af sneverhjærtede Jurister og kalle Moralsnerper tror de kan paatvinge de *virkelige* Mennesker som Beviset paa at føle helt og leve sandt. Aa, hvor det er

skjønt at tænke og vide frit og uafhængig af alt og alle, at jeg elsker dig som Adam elskede Eva, da han saa, hun var Kvinde, — og du selv, du selv og ingen anden har givet mig Tilladelse til det. Hvad saa al Verdens Moralister og Lærde kunde mene om den Ting, saa havde dog min yndige Mirjam hin Kveld i stille Inderlighed og Ømhed hvisket mig i Øret: Elsk mig, for jeg elsker dig!

Og saaledes i alt andet ogsaa: Det er det enkelte Menneske — Jeg —, som er alt. Samfundet er forsaavidt intet andet end en Form, en Sum Vedtægter, som naarsomhelst kan forandres og i Virkeligheden skifter, som alle andre Moder gjør det. Finder da et sandt og retfølende Menneske, at den saakaldte Samfundslære strider mod hans personlige Overbevisning om Ret og Sandhed, saa bør han handle frit, som han finder rigtig er, lade Samfundet og dets Skikke være Samfund for dem, som trænger det! Hvad nytter det et Menneske, om han vinder den ganske Verden, men tager Skade paa sin Sjæl?

Jeg har da saaledes heller ingen Tro paa, ingen Agtelse for den vel indrisede Stats- og Samfundsguddommen. Vor virkelige guddommelige Herre og Mester vilde sandelig have andet at bestille end at sidde deroppe i Himlen og læse theologiske Eksamensdiplomer for at være vis paa at faa forvaltet sine Naademidler rette-

ligen. Menneskets sande Guddom har en Gjerning i hver enkelt af os, er i hver af os som Modsætningen mellem godt og ondt, lyst og mørkt, skjønt og hæsligt. — Det er sin *egen* Sandhed, sin *egen* Lykke, det gjælder at leve for. Den, som ikke gjør det, men bøier sin fribaarne Sjæl under alle de for Svagsindede skrevne Dogmer, faar et Helvede *her* paa Jorden, vel at mærke. De andre som jeg og dermed ogsaa du, min yndige Mirjam, har hele Livets Paradis ivente: Vi lever dette ene Liv; lev det lyst og rigt. Vi dør engang Døden; lad alle Livslykkens skjønne Gaver, du selv har eiet, være det da knækkede Blomsterflor paa din Kiste.

Og er det saa ikke mere? spørger du kanske forfærdet. Det lærte du jo ikke paa Skolen, — for af Støv skal du jo igjen opstaa. Min ranke, guldlokkede Brud, tror du, du eier din spænstige Ungdom og modne Skjønhed mere end en Gang? Nu er Besøgelsens Tid. Nu kan du være lykkelig, helt ud som Naturen har givet dig sine herligste Gaver til at være og blive det. Og da er det heller ikke ondt eller stygt at tænke: Engang skal du dø. For du har jo i Sandhed levet Livet. Din Død bliver som Blomstrets Død. Vi giver blot Jorden igjen vort Legems Stof, for at den fra sit Skjød skal lade spire frem al den Naturens rige Mangfoldighed af Skjønhed, som ogsaa har frydet vore unge

Hjerter og Sind. — Og vor Aand, ja, den er Arv til de andre Menneskeaander, som kommer. Det, jeg har indvundet for mig selv, har jeg bygget paa, hvad jeg lærte af andre. Saa kommer andre efter mig og bygger videre med mig som Forudsætning. Det er det, som Verden kalder Fremskridt, og Biblen en udødelig Menneskesjæl. —

Du skjønner mig kanske ikke helt endnu, men stol trygt paa mig, du unge, fagre Barn og dog voksne selvstændige Kvinde, som bærer hele Favnen dryssende fuld af de underdeiligste Drømme om din egen Lykke. Den er det, jeg vil aldrig skal skuffes for at blive bare tørre, al Saft og Kraft udpersede Blomsterminder i et sædvanligt Ægteskabs jerntunge Hurtigpresse. Mellem os to skal ingenting skuffe eller skuffes. Vi hører sammen, som Naturen har skabt os — forskjellige og dog ens i Trangen efter den utænkeligste, reneste, skjønneste Menneskelykke. Lad os bevare den, saalænge vi bare kan det. Ja, du deilige Mirjam, som jeg længter efter hver Time paa Dagen, min unge, ranke, Kjærligheds Viv og Gudinde:

Min Brud, min Brud,
se, hvor Guds Natur
vil gi' dig sit bedste Eie:
Hver Blomst, den sætter,
nu gror for dig.

Alt Løv, som sprætter,
blir Flor om dig.
Hver Drøm, som blaaner
i Aas og Hei,
dit Navn kun laaner,
før blir den ei.

Hver Fugl, som kviddrer i jublende Lyst,
sin Tone tog fra dit unge Bryst.
Og Solen, som sender dig Himlens Kys,
fortalte med straalende Blik mig nys,
at den har gi't dig sin Gloriekrands,
vil gjøre dit Liv til en Solskinsdands,
fordi du eier det dybe Sind
med Eventyr Øine bag Rosenkind,
en Sjæl, som Gud slap af Himlen ud,
da Jorden trængte hans Sendebud.

— — Min Brud, min Brud,
tag det alt i Favn,
mens Vaarens friske Stemmer kalder,
for tidsnok kommer Høstens Bud,
da alle Blade falder.

Din
M.

VIII.

Brev fra Mirjam til Ravanilo.

Kjære Ravanilo!

Jeg skjønner mig ikke rigtig paa mig selv i det sidste. Imellem er jeg saa trist som en syg Kattepus. Men det maa vist være, fordi jeg i Grunden er ræd for, at han skal synes, jeg er dum som en Gaas, sammenlignet med ham, min deilige Kjæreste. Og naar jeg er sammen med ham, er jeg ogsaa rent overstrømmende lykkelig. Jeg tænker ikke da andet end, hvad han tænker, og lytter og lytter med Beundring til alt, han siger. Jeg føler, at jeg begynder at tænke saa ganske anderledes end før, for det er saa sandt, sandt altsammen i hans Mund. Ja, du skulde høre min Digter tale, du! Han har gjennemgaaet saa meget ondt af Menneskene, du, — er skilt fra hele sin pietistiske Præstefamilje for sine personlige Meningers Skyld,

som han drabelig har forfægtet, siden han begyndte at tænke selv og vil forfægte helt til sit sidste Aandedrag. Men jeg bryder mig heller ikke det mindste om endnu at lære hans Familje at kjende. Det er jo ham, ham og ingen anden, jeg elsker, og som elsker mig igjen. Det vedkommer rigtignok bare os to. Ikke sandt du, Forholdet mellem to, som elsker, kan kun blive stygt ved at lægges aabent for alle fremmede, uforstaaende Blikke. Er der noget Forhold i Verden, som er helt personligt, og intet andet Menneske vedkommer, saa er det Forholdet mellem en Mand og en Kvinde, som vil give hverandre alt, de evner, af Liv og Lykke: Kom Askepot gjør Ret, her mødes vi til et. Og jeg føler mig saa tryg og lykkelig ved hans Side.

Han tænker og siger saameget underlig, jeg nok aldrig har tænkt paa før, og det er saa overbevisende. Jeg er endnu bare lidt uforstaaende; men jeg ved, det er Sandhed, for jeg ved, jeg elsker ham saa inderlig, som din Mirjam kan elske. Kjæk og stolt staar han der med løftet Pande og taler, som han kunde trodse en hel Fos af Modgang. Naar hans Øine saa møder mine, bliver de underlig bløde og blide —! Jeg skal nok engang forsone ham med hans Familje og hele Verden; nu kryber jeg bare saa inderlig tryg bort og gjemmer mig

sikkert i min Prindses Arme. Men saa kan du tro, han til andre Tider rigtig kan faa Humøret opi mig. Jeg kan juble af Henrykkelse, som aldrig før, — kviddre som en Troldfugl, siger han, og være med at storme hele Verden af Fryd over, at han elsker mig. —

Denne Kunstnerfesten tager megen Tid; men om en Uges Tid, er den heldigvis slut. Da skal den afsluttes med et stort Karneval, som jeg glæder mig rasende til. *Han* har lovet at finde Dragt til mig, den eneste Dragt, som kan passe hans sværmeriske lille norske Brud med orientalsk Skjønhedsklang og Harmoni i alt, selv i Navnet. Hans Mirjam — Mirjam Flügel, hvor det klinger du, ikke sandt?

Du maa være saa snil at bede Onkel sende mig lidt flere Penge denne Gang — paa Grund af Karnevallet, forstaar du; men du kan jo sige, at det er saa sørgelig dyrt at skulle gjøre sin Lykke i Verden. Det er rigtig saa meget, man maa kjøbe, naar man vil være saa vakker som muligt i sin Kjærestes Øine. Jeg mener naturligvis, skjønt han vil, ingen skal vide noget om det nu — ingen af Deltagerne i Kunstnerfesten har nogen Mistanke, for han er saa fornuftig, naar andre kan se det — at du maa sige det til Onkel og Tanterne. Jeg kan jo ikke komme hjem med ham til Sommeren og sige, at vi har været forlovet helt fra nu af, uden at de vilde

tage sig det meget nær, at jeg havde holdt mit Livs største Lykke hemmelig for dem alle saa længe. Selv om ikke han endnu forstaar det, saa indser nok du, at det er rigtigst gjort af mig. Ikke sandt, kjære Veninde? —

Imellem naar jeg som i Eftermiddag sidder her alene, kan jeg blive saa tankefuld og trist. Nu har jeg siddet en hel Time, tror jeg, uden at skrive videre til dig og bare grublet — over hvad, kan jeg ikke selv sige; men jeg synes, det ligesom er saa meget, jeg skulde tale med ham om, om mig selv helt fra jeg var liden; det er saa meget inderligt af mig selv, jeg synes, jeg skulde give, men ikke gjør, — saa han kunde forstaa mig helt. Men det er nok bare Længsel, uimodstaaelig Længsel efter ham, for bare jeg igjen træffer ham, bliver det alt borte i ham og hans Meninger, drukner som en Bagatel mod den jublende, sittrende Fryd, det er at lægge sig ind til ham og høre ham hviske som Afslutning paa alle Tanker: Mirjam, min deilige, guldlokkede Lysalf! Ja du — da Askepot sin Prinds først fandt, for evigt hun ham bandt. — Men nu maa jeg skynde mig afsted for endnu bare at *spille* «Askepot.» Hils alle fra din lykkelige lille

Mirjam.

IX.

Brev fra Mirjam til Ravanilo.

Kjære Søster Ravanilo!

Jeg lever som i en eneste Henrykkelse. For nu er jeg jo sammen med ham stadig, hver eneste Time, jeg kan. Oppe i Pensionatet gjør de ikke andet end at tale ondt om ham. De har jo ofte seet os sammen, og saa har han hentet mig til Teatret, Kjøreture og andet. Og saa pidsker de løs med Jomfru Jossa i Spidsen paa hans gode Navn og Rygte. Gik det, som de vilde, blev der snart ikke Fillen igjen af det. Men lad dem bare morre sig med det. De ved jo ikke, at han er min Prinds, min stolte Araberhøvding, som hver Dag løfter sin lykkelige Prindsesse Mirjam op til sig paa sin fnysende Ganger for saa at sprænge bort fra al Verdens tomme Kjedsommelighed og Sladder til al Livsens Fryd over at være saa ung og saa lykkelig. — Han

bryder sig heller ikke om alle deres Nissebukketanker deroppe i Pensionatet. De fremmede Mennesker har intet med os at gjøre; men gaa did oftere eller sende Bud, vil han ikke. — Hvorfor skal man forarge sine smaa Medmennesker, naar man kan undgaa det? Er ikke det pent og rigtig tænkt, du? Derfor bruger han og jeg Gadehjørnene nede til at skrive smaa Meddelelser paa, som vi før ikke har aftalt, nye Klokkeslet, vi skal mødes o. s. v. vor egen Chifferskrift, som ingen anden i Verden forstaar, du!

Saa sværmer vi rundt i den deilige Vaarnaturen herinde, nu da alle Birketræerne staar der i Ring som lyse Brudepiger i fintløvet grønt, og alle Smaafuglene begynder at bygge sine Reder blandt Stammene. Og som han er imod mig, du! Han bærer mig paa Hænderne. Han elsker Luften, jeg indaander. — Han misunder Jorden, jeg staar paa, Klæderne, jeg har paa mig, Vinen, jeg drikker —, ja om det saa er den lille Føflekken, jeg bestandig selv syntes var saa styg, paa min venstre Kind, er den som hans Kjæledægge, hans Øiesten! Han indhylder mig i en hel Sky af Tilbedelse, som daler nedover mig, betager mig Syn og Sands, og jeg hører det hele Tiden igjennem alt hviske som en Lykkekvidder til mig: Min Mirjam, min fortryllende Eventyrprindsesse, min lokkende

Elskovshulder jeg elsker dig til Vanvid! Ja, du min Ragnhild, slig er det at elske — en eneste bævende Fryd, som det maatte være salig at dø i!

Jeg kom nok ikke længere sidst, for jeg maatte bort og prøve min Dragt til Karnevalet. — Nu er da det ogsaa over. — Desværre — for sligt har jeg aldrig oplevet før! Og saadan kommer jeg vist aldrig til at morre mig mere! Jeg var tyrkisk Prindsesse i hvide Silkebukser med kort Fløiels Skjørt, rigt baldyret Tunika, virkelig tyk gulhvid Silkefez med matte Sølvstjerner og ægte Fjærdusk. Saaledes havde han klædt sin lille Brud, og jeg tror, jeg vakte lidt Opsigt. Han var min glorfulde Araberhøding. Aa, for en Kvæld med knitrende Jubel og sydende Champagne Glæde:

Venus ved Tappen, Gud Bakkus paa Tønnen
skjænker idag dig et evigt Sekund;
Fyrigt er Svaret, for dristig er Bønnen,
Men'sket blir Gud i den salige Stund.
Stem op, Musikanter,
for Nympher, Bakkanter —!

Saaledes havde min Digter skrevet for Anledningen, og jeg levede, nei bare aandede hin Nat igjennem som et Drømmeeventyr fra Tusind og en Nat, — vaagnede den næste Morgen,

betaget af de sælsomste Følelser og Forestillinger. Ja, det Hele var endnu som i et sandt Fepalads, hvor jeg alene herskede. Mine underfulde Fantasier kunde ikke udstyre alt rigere. Saa var det, som han kom ind og hviskede, at dette var mit Slot, bygget af ham. — — Og der skal jeg altid bo, saalænge jeg evner at elske. Det vil sige for Livet i et Paradis paa Jorden det, du! Nei, beskrives kan det ikke, tænkes kan det ikke, bare føles dybt, dybt inde, og du milde Himmel, hvor jeg saa elsker ham.

Din lykkelige Fedronning
Mirjam.

X.

Brev fra Ravanilo til Mirjam.

Kjære Søster Mirjam!

Jeg kan ikke sige andet, end at der er noget ved dine sidste Breve, som jeg slet ikke liker, og som jeg rent ud sagt ikke forstaar, hvad du mener med. Du sværmer jo mindst helt op i den syvende Himmel. Du maa have været i en egen Stemning, da du skrev sidst, for du havde for første Gang glemt vor Aftale, saa vi kunde skrive rigtig fortrolig til hverandre: At lægge med et andet Brev til Forelæsning for de gamle! Jeg var som paa bare Livet, for jeg kunde da ikke læse op for dem alle de lyriske Udbrud, dit sidste Brev var saa velspækket med. Og digte selv noget andet om bare «*han*» og «*han*» og altid «*han*» orkede jeg ikke; derfor maatte jeg altsaa i rette Tid *miste* Brevet. Husk det til en anden Gang, Ven min.

Din Forlovede har rigtignok bedaaret dig, du lille Sværmer. Gid han nu for altid maa vide hvilken trofast Skabning, han har fanget i vor lille Vildkat, og han maa jo gjøre Prindsesse Miaflora lykkelig, naar han alt nu til den Grad har forstaaet at sætte dig og hele dit urolige Sind i lutter Fyr og Flamme.

Jeg er saa forfærdelig nysgjerrig efter at se ham. A send hans Fotografi, som du før engang har lovet, men nok glemt igjen. Det bliver saa længe at vente helt til Sommeren, før man faar se sin elskelige Svogers bedaarende Ansigt.

Fader syntes jo nok, det var lidt besynderligt, at han intet havde skrevet til ham, men lod sig endelig berolige med den Forklaring, at det indtil Sommeren skulde være hemmelig. Endskjøndt han aldeles ikke kunde anerkjende dette «Moderne» med Hemmeligheder og «Snik-snak»; — var man forlovet, saa var man det uden videre «Kruseduller» — saa indrømmede han dog, at det var heldigst, som det var nu, da du boede alene derinde. — Du ved, jeg er Diplomat og til en vis Grad «*kan*» Pappa. —

De af hans Bøger, som findes hernede, har vi naturligvis kjøbt og troværdig læst fra Perm til Perm: «Naar Sol stiger,» «Nattens Vidunder,» «Saras Saga» — tænk, at han, som elsker dig, kan have skrevet den — «Digt og forbandet Løgn.» Hvor han kan spotte, især

Ægteskabet du! «Digt og forbandet Løgn» vakte formelig Oprør i Familjen. Jeg forsvarede ham paa dine Vegne af alle Kræfter. Herregud, han er jo Kunstner, og man maa ikke lægge saadan almindelig Maalestok paa alt, han digter. Derfor kunde han jo godt være Verdens bedste Menneske! Hvorledes kunde ellers vor lille gode Mirjam elske ham saa høit? De var alle først og fremst som himmelfaldne over, at jeg havde læst hans for Piger især høist upassende Skriverier og Ugudeligheder. De tror som altid, at jeg er en rigtig uskyldig Gaas, som tror andagtsfuld paa alle Eventyr om Storken. Især vakte, som rimeligt er, følgende Linjer i hans «Digt» sand Forargelse hos alle uden mig:

«Elskov *er* som Kviksølv geil,
fylder Livets sande Thermometer, —
Perset tyndt og blankt bag Ægteskabets Speil
Foliet *blir* for hver Moral Trompeter.»

Ja, min Pige, i den Anledning hang dit fortsatte Ophold i Kristiania i en Traad, og havde du ikke havt mig, saa havde nok Prindsessen nu siddet hernede og sukket forgjæves efter Prindsen sin, til han en vakker Dag bortførte hende over Havemuren «en sildig Midnatstime,» som han jo er saa glad i. Men da jeg fandt, at det vilde være langt morsommere at dandse i dit Bryllup herhjemme i vor store Sal og selv

fæste Myrtekrandsen i Haaret dit, som vi har lovet hverandre, vi skal gjøre, naar vi, som du husker, *skal* gifte os paa samme Dag — ak, samme Dag du (?) —, saa greb jeg Sagen fornuftig an og fik tilslut, kan du tænke, rent uventet Hjælp af Pappa.

Tante Johanne sagde:

«Jeg kunde tænke mig, at det var en saadan Gudsfornægter af denne moderne Troen. Arme Mia maa tage Skade paa sin Sjæl sammen med en Synder, som skriver Bøger. Hans Tale skulde være Ja, Ja og Nei, Nei. Alt andet er det Ondes Værk, som skrevet staar.»

«Daniel, sagde hun til Pappa, det er din broderlige Pligt at reise lige ind og hente hende ud af den Belsebubs Klør.» Men saa kom jeg —, og jeg lagde ud for Dem, kan du tro. Dere var jo bare hemmelig forlovet endnu; man maatte ikke kanske ødelægge hele din Lykke; jeg kunde svare for dig som for mig selv, og det kunde Tante Velde ogsaa. Du ved, hende har de nemlig Respekt for. Alle havde jo desuden været saa henrykte over «Askepot» — og den havde jo bare du lært ham skrive. Det var bestandig anderledes, naar man blev forlovet. Da vidste jo hvert Barn, at man blev et andet Menneske.

«Bare vent til hans næste Bog om Mirjam kommer, saa skal Dere faa læse noget endda

deiligere og sandere. Det er jo bare om hende, han kommer til at digte nu.»

Pappa havde imidlertid siddet mindst en halv Time og strøget sig med Haanden op og ned igjennem Hageskjægget. Jeg skottede af og til ængstelig bort paa hans barske Opsyn, for jeg vidste jo godt, at han pleiede bestandig at sidde saadan, naar han grublede over sine «urokkelige» Beslutninger. Endelig sagde han høitidelig og dyb som et Orakel, alle maa bøie sig for:

«Mia skal blive sin Tid ud derinde. Alt staar i Herrens Haand. Hans Bøger beviser mig rigtignok, at han ikke har levet, som jeg vil, Ungdommen skal det. Ellers kan man ikke skrive den Slags Uterlighed. Men hvem ved? Kanske har Herren i sin Visdom valgt Mia til at bringe ham tilbage paa Guds Veie, saa han bliver ligesaa brav og anseet som sin Fader og hele Familje. Den er bleven meget rost af anseede Folk her i Byen. Ikke mindst af Pastor Salvesen. Lader os bede derom.»

Ja, ja min Pige, læg dig nu alt dette paa Hjærte og bring ham rigtig snart paa de «rette Veie» d. v. s. herned til os to, som nok snart skal faa hele Familjen til at sværme for ham. Lev og vær lykkelig og glem ikke ganske

Din

Søster Ravanilo.

XI.

Brev fra Ravanilo til Mirjam.

(En Maaned senere.)

Kjære Mirjam!

Jeg er saa bedrøvet, saa jeg kan ikke sige det, over aldrig oftere at høre fra dig. Det vil sige, jeg regner ikke de faa Brevkortlappene for noget. De meddeler jo bare, at du lever, og det er ogsaa det eneste, vi ved om dig. Fader mumler desuden noget om, at det er svært, saa du stadser dig op i Anledning Forlovelsen, for i det sidste bruger du Penge som en Handelsreisende, siger han. —

Og vi som lovede hinanden saa sandt, som Solen skinner, aldrig at svigte hinanden, at Ingen og Intet paa Jorden nogensinde skulde skille os. Jeg tror nu, at vi burde have tilføiet — undtagen et Mandfolk! Derfor, min Pige, begynder jeg næsten at hade denne Kjæresten din, som be-

tager dig saa ganske, at du rent glemmer din gamle Veninde og Søster. Skyder hende uden videre for Glugg, — og det maa jeg jo baade blive lidt bedrøvet og lidt slem ved at tænke paa.

Nei, man skulde vist aldrig forlove sig, for da bliver man saa ufordragelig mod alle andre, de gamle Venner ikke mindst. Ja, husker du bare, hvor afskyelig vi to syntes Lena Strand var dengang, hun blev forlovet med den lange theologiske Kandidaten sin. Han, som bestandig før «han gik af Stablen,» havde det med at stirre paa den «*blyge*» Lena. Den blyge Lena, du — og saa holdt han de mest blomsterduftende Taler for Kvinden som vor Hustru og vor Mor! Tænk, den ækle Lena Strand, — ja, du husker nok alt det stygge, hun, som var saa meget ældre end os, fortalte og viste os i Pensionatet. Rigtignok gik vi i vor Naivitet til Frøken Klem med det; — men Jomfru Lena maatte værsaagod reise hjem fluksens, til vor usigelige Forbauselse — husker du, hvor hun storhulkede —, men usalige Forstaaelse siden en Gang! Uf! — Saa blev hun forlovet, hun ogsaa og gik der og var saa seig og væmmelig sød som Sirup, naar hun sukkede og «klinte» sig ind til *ham*. «Kjærlighedens Bønnestang» var det jo vor lille vittige Stumpnæse af en Doktorplante døbte Teologlængden for.

«Kjærligheden er som et Træ,» sagde Teologen i Forlovelsesselskabet her hjemme hos os for dem, «et Træ, som bærer bare hvide og uskyldige Blomster, — og det Træ bør vi alle plante og dyrke som vort dyreste Eie.» Og saa stirrede han varmt, rigtig glohedt varmt bort paa sin Lena, som blev rød istedetfor hvid over «Misforstaaelsen.» Men den var det ingen anden end os, som skjønte — vi to, som for nogle Aar siden havde faret rundt som Stormvinde og og strøget ud af alskens Vægger og andet alle «uskyldige» Minder efter hende.

«Ved Dere, Smaapiger», hviskede saa den uforskammede lille Doktorplanten samtidig til os; han saa vist, vi skiftede Øiekast, som den Nysgjerrigper ikke forstod, — «at det er Figentræet, han synes Dere bør dyrke for hans og min Skyld. A gjør det da, saa faar jeg nok et Blad eller to jeg med!»

Husker du, vi hilste ikke paa den væmmelige Fyren et helt halvt Aar bagefter. Uf ja, saa blev da Lena gift, er nu tyk og trivelig Præstefrue hernede med Storken i Huset mindst en Gang om Aaret. — —

I Grunden kan jeg ikke begribe, hvorfor jeg netop trakterer dig med alle disse gamle Historier iaften; men de falder saadan af sig selv i Pennen, — som de laa i Luften heroppe paa vort gamle Værelse, hvor alle Ting stirrer tomt

efter sin muntre, livsglade Mirjam. Uf, jeg skulde, skjønt jeg vist blev gyselig ræd, ønske, at du kom herned og bare spøgte en Times Tid, medens jeg sidder her saa alene og tænker paa dig. Da bliver jeg bestandig saa underlig tilmode, saa bedrøvet, fordi jeg aldrig hører fra dig. Du er ligesom kommet saa langt bort baade fra mig og det Hele. Tænk ellers paa denne Tid af Dagen laa vi heroppe og fantaserede og digtede hele vort Liv fremover, naar du og jeg endelig fandt og vandt vore Eventyrprindser, som var ligesaa langt, langt fra Teologen og hans Lena, som Himlen er det!

Saa blev jeg da ogsaa saa glad og lykkelig, dengang jeg hørte, at nu havde min Mirjam baade fundet og vundet *sin* Prinds. Jeg læste om *hans* «Askepot» med Begeistring. Ja, slig maa *han* være, min yndige Mirjams Brudgom — med varmt Hjærte og kloge, venlige Øine.

Men samtidig kjendte jeg for første Gang et Sting af — hvad skal jeg sige — Jalousi. Nu bliver nok Ravanilo glemt! Og saaledes er det da ogsaa gaaet. I over en Maaned aldrig noget Brev, ikke et fortroligt Ord mere som i gamle Dage. Fy, at du alligevel vil lade mig sidde ensom og forladt tilbage, medens du selv dandser i bare Sol og Lykke. Jeg maa sige, hvad jeg mener til dig, og det, synes jeg, er rigtig lumpent af dig. —

Lidt har jeg forresten hørt om «ham». Forrige Mandag reiste jeg en Tur med Dampskibet ud til Tante Mikke, som alt er flyttet ud paa Landstedet, og da traf jeg ombord din Følgesvend, Styrmand Lommert. Han var naturligvis bare en eneste Begeistring for dig og din Skjønhed. Jeg synes, det er en hyggelig Fyr, og vi havde det rigtig gemytlig med Kaffe og Likør i Lugaren.

«Frøken Mirjam er s'gu baade for vakker og for god til alle de indbildske Dagdriverne derinde,» sagde han.

Han kjendte godt Max Flügel. Hvem kjendte ikke ham? Men det var en rigtig kjæk og ligefrem Kar, afholdt af alle sine Kammerater. Han havde mindst hundrede Venner og Veninder, sagde han blandt andet, — bedaarer alle, bare han skriver et Vers, og det gjør han jo i Dusinvis, som saa Malerne tegner og maler store Billeder om, og Komponisterne skriver hele tykke Musikhefter til —. Han er jo rent Digter paa Moden. En bekjendt Kristianiavits om ham, — lavet af din Ven, Vollert Koren, naturligvis — var, at han stedse var «pr. Vers.» Lommert lo forfærdelig af det, saa det maa vist være morsomt.

Jeg spurgte, kan du skjønne, om *han* var vakker?

«Ja, det var rigtig en pen Fyr,» sagde Lommert; «men han var saa underlig og ulig

alle andre Mennesker. Han skal jo pleie at bade sig i *Eau de Colonne* og gaar til alles Forbauselse klædt i en himmelblaa Silkeskjorte uden Vest under Trøien med bredt Skjærf om Livet. Er det virkelig sandt, du? Er han saa pertentlig af sig?

Du var nok ogsaa, mente Lommert, forgabet i ham. Blandt andet havde Max Flügel været nede paa Dampbaaden, sidst den laa i Kristiania, og snakket om dig ogsaa. Ikke netop direkte, men om os alle. Lommert fandt, at han var bleven «pumpet,» saa han troede aabenbart, at Max Flügel havde «Hensigter.» Vil Dere, det skal være en Hemmelighed, — Folk snakker vist saa smaat alt —, maa du bede ham være forsigtigere. Lommert saa ud, som han havde mindst en Ræv bag hvert Øre; men jeg vilde af gode Grunde ikke ind paa det Thema. Din Kjæreste var nok aabenbart bleven forbauset over, at Fader kun var din Onkel, og ikke din Pappa. Dere har nok liden Tid tilovers til at snakke om Familjen.

Nu ja, min Pige, lad mig nu bare se, at du gaar i dig selv og atter skriver et rigtig langt og hyggeligt Brev til

din gamle, trofaste Veninde
Ravanilo.

XII.

Brev fra Mirjam til Ravanilo.

Kjære Ravanilo!

Ja, det er nok saa, din lille Mirjam har været rigtig slem til ikke at skrive; men jeg har ikke kunnet, optaget, som jeg har været af ham og alt hans. Vi er stadig sammen — aa, du min Ragnhild, om jeg bare kunde skrive til dig, finde Ord, saa du skjønte, hvor forfærdelig høit jeg elsker ham, som er saa ganske anderledes end alle andre Mennesker. Der findes nok blot en saadan Mand i Verden, og han er min, du. Og saa er det, som alt andet er blevet borte fra mig; jeg *er* bare til for ham, — og det er som nyt, hvergang jeg ser andre, endda underligere Beviser paa, hvor han elsker mig. Du skal faa læse, naar jeg kommer hjem, hele den yndige Samling Digte, som er blevne til bare om mig og atter mig, du. I Begyndelsen fik jeg

mindst et om Dagen. Men blot *du* blandt alle Dødelige faar Lov til at læse dem, for ellers faar ingen andre Øine profanere dem. Det er «Strofer, som tilhører hans Digtertempels Allerhelligste,» det, «Strofer, som bare vi to, de Indviede, kjender, naar vi bærer *vor* Pagtens Ark gjennem hele Menneske Ørknen.»

Og derfor du, i *min* Brudekrands
hver Traad, som binder, maa være hans.

Der kan du bare høre. Jeg har lært at digte af ham ogsaa! —

Men jeg maa være sammen med ham. Jeg er ikke lykkelig, naar jeg er alene. Jeg kan jo ikke tænke, ikke leve uden ham mere. Men imellem, især om Natten, før jeg søvner, længter jeg saa forskrækkelig hjem til dig, til vor yndige fredfulde Blomsterhave, hvor vel nu alt staar i lys Vaarflor. Du maa passe rigtig godt paa mine Roser ivaar, især de mørkerøde; husk til Sommeren skal de jo for første Gang pryde ham, min egen Lykkeprinds. Ja, jeg længter til Sommeren, til Fred og Ro hjemme sammen med ham. Gid disse Par Maaneder var gaaet. Der er saadan Hurlumhei herinde i denne Byen, med saa meget, som adspreder Tankerne. Derfor kun om ham, kun om ham samler de sig blindt.

Saa Onkel mukkede lidt over de mange Penge, jeg har brugt. Ja, du forstaar mig nok:

Vi er saa meget ude, lange, kostbare Kjøreture opover til en yndig Plet, han vidste om oppe i Holmenkolaasen: «Torneroses Naturslot» kalder vi det for. Derifra kan vi se vidt udover Fjorden, langt nedover did, hvor min deilige lille Have ligger og drømmer alene. — Jeg synes undertiden at se den stige frem af det Fjærne og vinke som en gammel Længsel. Og tænk en Dag, vi stod slig deroppe og saa langt udover den skinnende rene og sollyse Fjorden, der tog mine Tanker hjem med sig, fyldtes mine Øine med engang af store Taarer, som trillede ustandselig nedover mine Kinder. Jeg kunde virkelig ikke gjøre for det.

«Min egen Mirjam,» sagde han, rent betuttet, «græder du, fordi du længes hjem nu?»

«Tænk selv i det læste han mine Tanker som af en Bog.

«Længes du virkelig bort fra mig alt?» spurgte han og tog mig ind til sig.

Jeg længte bort fra ham —! Aa nei, ikke saa længe dette Livet varer. Jeg er bare en dum Gaas, som endnu ikke har ganske rede paa mig selv. Jeg er jo intet Barn længere; men det ønsker jeg, han snart maa indse, at jeg ikke kan blive her bestandig. Gifte os endnu kan vi jo ikke — og hans Meninger om de «Gamle» og «gifte sig med en hel Familje *ogsaa*, vil aldrig han», faar nok værsaagod give Kjøb,

naar hans lille, længtende Brud lokker og synger ham hjem til sig i sin egen Blomsterhave. Har vi ham saa først der, maa du hjælpe mig at hygge rigtig godt for ham, saa han kan se, hvad vi Smaapiger ogsaa duger til i vort eget Hjem, du. Og da — aa, hvor det skal blive morsomt. —

Ja, saa gaar vi meget i alle Teatre da, spiser næsten altid ude. — — Jeg forstaar jo det, at han ingen Krøsus er endnu. Forfattere tjener ikke saa godt med engang, især naar de tilhører Oppositionen. Og da det tilfældigvis kom paa Tale engang — sagde jeg, som sandt er, at jeg havde Penge nok for os begge. Og det maa du indrømme, Mand og Kone skal jo engang være et i alt. Hvorfor ikke ligesaa gjerne nu med det samme? Det er da ingen Mening i, at han skal betale alle mine Fornøielser nu! Det vilde vist heller aldrig Onkel, at han skulde! *Han* er overlegen i det, som i alt andet: Han bruger sit og jeg mit, — ikke Spor af Affektation eller falsk Stolthed over, at han ikke eier et Kongerige ogsaa, som han kan lægge for sin forfængelige, lille Prindsesses Fødder! Men det ved jeg, engang vil han drive det vidt, blive en berømt Mand. Hans Ideer maa seire, for jeg føler, der er Sandhed i dem, den rene og skjære Menneskesandhed ved det at leve!

Du kan nok faa Onkel til at forstaa, at det

er dyrt at morre sig og fiffe sig lidt op i en saadan Hovedstad, endskjøndt Gud skal vide, at jeg bare har kjøbt mig en ny Vaarkufte og nogle Handsker — ogsaa et Par Sko da. Det er det Hele. Jeg var heldigvis noksaa godt forsynet hjemmefra, takket være Tante Johannes Gavmildhed.

Ja, saa maa du ikke være vred paa din lille Mirjam, som nu maa slutte for denne Gangen ogsaa, — for *han* venter.

Tro mig, det er sandt, kjære R., jeg har ikke kunnet skrive til dig i denne Tiden; men jeg skal gjøre det godt igjen til Sommeren. Skal blive ganske som ellers igjen i alt.

Jeg længes virkelig saa ofte hjem til Dere alle. Kjære, søde Veninde, sig det til Dem alle.

Din hengivne Søster
Mirjam.

XIII.

Brev fra Mirjam til Max Flügel.

(Et Par Uger senere.)

Min Prinds!

Din Mirjam er syg. Bliv bare ikke ængstelig. Det har ingen Fare. Jeg er ikke saa stærk som du, og hele denne deilige Vaaren, som gav mig dig, har været saa rig paa Afveksling, fuld af Sindsbevægelser — bare lykkelige, forstaar du, — at jeg har godt af at ligge mat og træt og hvile en Stund og bare tænke paa dig hele Tiden. Er saa bedrøvet over, at jeg i nogle Dage ikke kan træffe dig — og komme hid, det kan du jo ikke? For da vilde vel hele Pensionen besvime over, hvor det var upassende. Men de ved jo heller ikke, at min egen Max eier hele min Livslykke fremover. Ikke sandt du — du kan jo ikke komme hid? Aa, hvor jeg derfor tifold glæder mig til Som-

meren, da du maa komme og besøge mig og se mit Hjem i Berby. Du kan tro, vi har en rar gammel Gaard, Familjegaard, over 100 Aar gammel og bag den en yndig Have med en skyggefuld Haug — en gammel Kjæmpehaug, siger man — med store, susende Lindetræer. Derifra er der Udsigt vidt udover det store Havet, over tusinde Øer, som ligger og svømmer som lyse og mørke Vandfugl udover. Tager Tankerne med sig, Drømmene ogsaa, — men de bliver borte som Fjær, der falder for andre nye, som kommer. Der har jeg siddet saa ofte alene og drømt om *min* Ubekjendte, mit Livs eneste Ven; tænk, om dig uden at vide det. Og ikke sandt nu kommer jo du med derned, og vi skal drømme sammen om hele vor Fremtid. Ikke sandt, det skal blive yndigt?

Min Onkel og Tanter er lidt gammeldagse af sig; fjærner sig — aa, saa forskrækkelig langt fra dit fribaarne Syn paa Livet; men, stakkars, de har jo levet dernede hele Tiden, du, — saa er det intet Under, at de ikke faar Syn for alt, som er friskt og ungt. Men jeg er overbevist om, at du vil vinde dem alle, især naar de ser og forstaar, at du er deres lille Mirjams hele Lykke paa Jorden.

Min Søster, Ragnhild, som jeg har fortalt dig, jeg hele mit Liv hidtil har delt alle Glæder og Sorger med, hende er jeg sikker paa, du

ogsaa vil komme til at holde af. Hun kjender dig alt godt af mine Breve. Hun er ligesaa begeistret over «Askepot,» som jeg var dengang, jeg begyndte at skjønne, at du var den eneste Mand, som forstod mig.

Ja, der er saa mange underlige Tanker, som kommer over mig, naar jeg ligger her mat og hviler ud og ser tilbage paa disse lykkelige Uger, der er flygtet som Sekunder. Alt har jo været en eneste Sus og Dus af overvættes Fryd. — Jeg har knapt nok faaet Tid til at tale et eneste fornuftigt Ord med dig om noget andet. Bare lyttet som i en eneste Forundring til alt nyt, du har aabnet mine Øine for, du slemme Kjæresten min.

Men nu ligger jeg her og er lidt af den fornuftige Mirjam, som ogsaa tænker paa Fremtiden. Det var da en Ting, som jeg saa inderlig vilde bede dig om, og som vilde berolige mig saa ofte ved at tænke paa: Skriv et pent Brev til Onkel og sig ham slig, som bare du kan det, at du og jeg er saa lykkelige ved at have fundet hinanden, og at hans lille Mirjam trygt kan lægge sin hele Fremtid i sin egen Max's Hænder. Ragnhild skrev nylig til mig, og jeg skjønte, hun gjerne vilde, at du skulde gjøre det. Onkel havde nok ventet det, men fandt forøvrig, at det var fornuftigt at holde vor Forlovelse hemmelig til Sommeren. —

Ja, min tilbedte Lykkeprinds, som du selv kalder dig for, opfyld nu denne din lille, syge Mirjams Bøn. Skriv nogle Ord, at du har gjort det. At du elsker mig over Alt paa Jorden, behøver du ikke at skrive, for det ved jeg. Og saa, til vi sees, 1000 Kys fra

Din Mirjam.

XIV.

Brev fra Max Flügel til Mirjam.

Kjære Mirjam!

Din Opførsel idag er mig fra først til sidst en Gaade. Jeg vidste nok, at min lille Kattepus havde bløde Poter og bag dem skarpe Klør; men at du var saa egensindig — ikke! Søde Barn, saa tag dig sammen da! Tænk fornuftig istedetfor at styrte dig hovedkuls i slige lidenskabelig heftige Udbrud. Du skulde høre rolig paa mig og nu som bestandig ellers være min herlige, forstaaende Mirjam. I og for sig er da heller ikke hele dette med, at du har fortalt din Kusine og dermed hele din Familje, at vi var hemmelig forlovet, — skulde komme derned til Sommeren, nogen Ulykke. Jeg siger dig, jeg tror dig, tror dig nu — det maa være mig, som enten maa have været blind eller paa en vis

Maade paa Vildspor i min Forstaaelse af dig (?) — at du aldrig kan lyve eller være falsk, kjære min Ven, det ved vel jeg bedre end nogen.

Jeg kan ikke udholde at tænke paa de Øine, du saa paa mig med — forfærdede som en Fordømts ved Afgrunden, som aabner sig! Men jeg maatte jo tale, som jeg gjorde; det var jo, lille Vennen min, det samme, du bestandig har været saa begeistret enig i. Mente du, at det ikke skulde gjælde os ligesaavel som alle andre? Hvorfor talte du aldrig? Bare gik der med de store, drømmende Øinene og det deilige guldblonde Haaret og lænede dig til min Skulder, — kunde elske ægte som Moder Jords første Datter kunde det! Om al Verdens Præster gik frem paa Rad kunde ikke de give dig slig Kjærlighed! Det var du jo altid enig i!

«Forudsætningen, Forudsætningen —,» skreg du idag saa skjærende fortvivlet, at det endnu klinger i mine Øren — og saa fo-or du afsted fra mig, som jeg var en Djævel, der vilde dig noget ondt.

Kjære, alt dette er jo bare en styg Misforstaaelse, vi begge maa komme udover. Hvad saa sker, du ved, jeg aldrig forlader dig, fordi om jeg ikke elsker dig efter Samfundsrecepten. Aa, jeg beder, bønfalder dig — stol bare paa mig, du lille, yndige Gudinde for al Livsens unge Friskhed og Skjønhed. Vil du, — tør du

bryde? Skal vi to reise langt bort fra alt det stygge, klamme, krævende herhjemme. Jeg skal aldrig svigte, før du svigter. — Jeg mener bare, at det er bedre at gaa stille og rig paa skjønne Minder fra hinanden engang siden, naar Lykken er blegnet, end uden videre at lænke sig sammen til evig Ulykke, naar alt er visnet.

Du maa nu som altid høre og forstaa mig, da vil du give mig Ret. Ikke sandt? Jeg kan ikke skrive mere om det iaften, orker det ikke.

Jeg sidder her paa «Grand» og faar dette sammen saa godt, jeg kan, efter den oprivende Scene i Eftermiddag. Du har jo heller ikke været rigtig frisk, rigtig dig selv i det sidste.

Saa faar vi tales ordentlig ved imorgen om alt dette. Til vanlig Tid og Sted altsaa. Jeg vilde, du skulde læse dette fra mig iaften. — Jeg sender det med et paalideligt Bud, som nok saa bringer mig muntert, fortrøstningsfuldt Svar fra min egen tilbedte «Askepot.» Stol bare nu som altid ellers i et og alt paa

Din trofaste Araber.

XV.

Brev fra Max Flügel til Mirjam.

(To Dage senere.)

Kjære Mirjam!

Altsaa dog er det saa.

Det er mig, som saa dybt det gaar an, har misopfattet dig.

Dine ulykkelige, trøstløse Ord idag og alt, som du nu gjorde og tænkte, snart vild og lidenskabelig, snart bare en eneste Taarestrøm, — lod mig tydelig se dig, som du i Grunden er. Skjøn som altid, men den svagsindede, kultiverede, romantiserende Dameuselvstændighed i alt. —

Aa, jeg indbildske Drømmer, som troede saa sikkert endelig, i *dig* at have fundet min «Hende,» hele min Tilværelses sommerfuglevingede, fint beaandende Psyche! Var da ikke hver Smaating mellem os lykkelig og sand, saadan som Purpurstrømmen i dine Kinder,

Elskovsgnisten i dine deilige Øine daglig forraadte?

Og saa til syvende sidst, naar du tror, — som du sagde —, at have offret: Være et Offer bare — denne afskyelige Offertanke, som skræmmer al Naturens Sandhed og Skjønhed bort fra Livet, som det leves i Hverdagen, — *saa* bliver *du* ogsaa staaende der saa ulykkelig, hjælpeløs nøgen tilbage; du ogsaa bare den sædvanlige Barneavlstype, den velopdragne til *det* bare, den, som hurtig graaner, — og som du saa ofte med din friskeste Latter har ladet mig haane for dig!

Men jeg taaler ikke at tænke mig dig saa ulykkelig, som du var idag, for min Skyld. Har jeg feilet, gjort en Dødssynd ved min Misforstaaelse, saa skal jeg ogsaa vide som Gentleman at staa bag mine Handlinger; for saa daarlig har du vel ikke et Øieblik tænkt om din Prinds, at han vilde svigte dig. Forsøg saa først at lære mig helt at kjende, siden du hidtil kun har ladet mig være den underlige, deklamerende Papirmaaneskinsridder, du har forestilt dig.

Ja, Mirjam, helt ud sandt maa du se mig i dette. Jeg er ingen Slyngel, ingen Forfører; jeg er bare helt ud et Menneske, som kjender hvert Pulsslag i sig selv og sit Gemyt, og hverken kan lyve fra eller til sit personlige «Jeg» nogle almindelige Samfundskrav. Jeg er forsaavidt en rigtig styg Egoist; men Egoismen *saadan* er nu

min Religion, den eneste saliggjørende, og gid jeg, du deilige Unge, for din Skyld — og andres lig dig — kunde seire med den og faa Skjønhedens og Menneskets naturlige Livs-Evangelium til at vinde Bugt med Dødens sortkjolede Dydsprædikanter. Men *igjen* bliver jeg vel bare nødt til at sige med Broder Luther, som forresten begyndte at reformere vor Verden og magtede det:

«Slig er *jeg*. *Jeg* kan ikke andet. Gud hjælpe mig: Amen!»

Tro mig derfor, Mirjam, du er for mig, som du var fra den første Dag, vi elskede hinanden, — min Eventyrprindsesse, min deilige Solveig med Eventyr i Øinene og Salmebog i Hænderne! Der leger bare Solskin i dine Fodspor. Endnu; men hvorlænge?

Jeg maa elske unge deilige Kvinder —! I hver enkelt ser jeg Typen paa Livets Lykke og Skjønhed, — og hver enkelt, som er lige frisk, lige varmt længtende og underdeiligt drømmende, længter jeg til; vil begrave hele Livsleden forøvrig hos, leve en ny evnestærk Elskovssaga med, — svøbe deres myge Guldhaar kjølende om mit brændende Legeme for saa at tilbede Livsidealerne i de yndefulde, unge, fristende Kvinder.

Slig har jeg elsket — og elsket *dig* over alt og alle. Uden det var jeg intet, — den

Imbecile uden denne alt betingende Livsnerve, som driver og driver mig fremover til Storværket kanske! Dit Storværk i mig! —

Min Mirjam, netop fordi jeg evner ingen styg Tanke at knytte til alle lyse Minder om dig, siger jeg dig sandt ud, som jeg er, og troede, du forstod mig. Gifte mig saadan velrekomenderet, samfundskrystallinsk med dig eller nogen, tør jeg som sandt Menneske ikke, for jeg kan ikke med Haanden paa Hjærtet love at være dig tro. Jeg kan ikke kunne love at være sædelig Engiftemand, naar hele min Sjæl svulmer for et melodifuldt, lysdæmpet Harem af hvidbarmet Kvindelykke. Endnu er du den første, nu den eneste, — min Zuleima, min Yppersteprestinde, og intet andet end Sol og Roser vil *jeg* skal strø din Vei.

Gid det kunde vare slig bestandig, men — —? Aa, lad os da være lykkelige sammen, saalænge vi kan det.

Jeg ved jo, at du er et saakaldt godt Parti. Det beviser, at jeg forsaavidt ingen Egoist er. Men som jeg saa ofte har sagt dig, og som du altid var saa enig i: Samfundsbaandet mellem Mand og Kvinde er intet ægte personligt Baand. Samfundet har bare sin Økonomi for Øie med alle sine Krav og Hensyn. Vi har vor Lykke, som bruser og banker i vort Sind og Hjærte som eneste Rettesnor, og Lykken kan ikke til-

kjøbes bag et helt ringmuret Guldpantser af Samfundsgarantier.

Et er det, som aldrig kan kjøbes tilbage, naar den er svunden: Det er den Kjærlighedens unge Vaarlykke, som jeg har givet dig og du mig, du fagre Svanhild!

Vil du nu virkelig fornægte den og samle den op til en paa mange *smaa* Beviser sommerlummer Barnekammerkjærlighed.

Aa, lad mig ikke miste dig saaledes, Mirjam!

Men kan du ikke forstaa mig — — vil du fra trofast Elsker, som vil, intet ondt skal vederfares dig, gjøre mig til utro Ægtemand, — jo ældre, du bliver, desto mere, saalænge jeg lever — i Sind og Tanker i hvert Fald, saa vil ikke jeg, at du ikke skal faa vove Eksperimentet og vælge den Fremtid, du nu tror, er din Himmel paa Jorden. For endnu elsker jeg dig høit nok til bare at ville alt, hvad du vil.

Gjerne det mest forrykte —!

Men husk Mirjam:

Det var til Længslen i dit dunkle Øie,
jeg digted Elskovs lifligste Musik.
Det var dit Legems rene, ranke, høie,
som tændte Gløden i mit elskovssyge Blik.

For mig har Livet kun de Harmonier,
som stemmes af en kjælen Pigehaand.

Det Hele blir til lutter Parodier
med Kravet paa et Gudsvelsignet Ægtebaand.

Mød mig saa som sædvanlig imorgen Eftermiddag, saa vi kan komme til en fornuftig Ordning.

Din bedste Ven
M.

XVI.

Brev fra Mirjam til Max Flügel.

Og du kan efter dit sidste Brev til mig virkelig bede mig møde dig som sædvanlig. Endnu havde jeg kanske haabet, — kunnet tilgive, endskjønt det skulde der ikke saa lidet til; men efter det afskyelige, løgnagtige Brev, du har vovet at byde mig, saa er der blot et eneste Oprør i mig: Vig fra mig, langt fra mig — du onde, lede Menneske Satan.

Kan du da virkelig tro andet, end at jeg efter *det* har revet dig ud af mit Hjærte. — Har du troet, at jeg et Øieblik kan elske dig mere? Eller er det ogsaa Beregning? Hvad kan man ikke vente sig af din Forstand mod en Gaas som mig! Men det bryder jeg mig ikke om at tænke paa —!

Himmelske Barmhjærrtighed, hvad skal der vel blive af mig efter dette? Du og dit Navn,

dine Tanker, dit Væsen, som jeg troede var knyttet til alt lyst og skjønt, jeg drømte — — Hvad vidste jeg mere, hvad brød jeg mig om at vide mere, end at hin vidunderlige Vaarkvæld havde jeg endelig fundet min egen, høisindede, mandige, ædle Prinds. For hele Livet. Intet var Synd, som var at elske ham. Og nu ligger du og alt, jeg før syntes, var saa straalende lyst og rigt som et Himmerige, der maatte vare altid og bestandig om mig, i mig — knust og tilsmudset af — jeg eier ikke Ordet; men jeg forstaar, at du var af Slangens Æt, som let forlokker, i det uskyldige, intet ondt eller stygt anende Paradis.

Jeg skal intet bebreide, ikke beklage, — bare graate, graate, saalænge jeg kan over alt, som du har dræbt. — Fortsæt saa bare du dine Sværmerier for alt ungt og skjønt. Jeg ved ikke helt, hvad du mener med det alt; men det ved jeg, at jeg og alle unge uskyldige Piger, der har drømt og tænkt som jeg, har en anden Aand end din.

Hvad tilslut din Kjærlighed til mig angaar, som *nu* er saa stor, at du vil lade mig vove det Eksperiment at gifte mig med dig, saa hør nu og husk, hvis du vil, hvad jeg skriger til dig som Afsked: Om du tigget og bad mig, tryglede som en Afsindig, om du bød mig al Verdens Glitter og Skatte, aldrig vilde jeg

for Guds Alter sige Ja til den Mand, som saadan svigter det Naturens hellige Baand, han tusinde Gange mod hvemsomhelst lyver som det eneste bindende. Farvel for altid og bliv lykkelig, om du kan.

Mirjam.

XVII.

Brev fra Ravanilo til Mirjam.

Kjære Mirjam!

Endnu ikke noget Brev fra dig? Atter skriver jeg hermed mit fjerde uden noget imellem fra dig.

Man begynder herhjemme saa smaat at blive ængstelig for dig. Tante snakker stadig om, at man burde reise ind og se «hvorledes Mia arter sig i den ugudelige Hovedstaden og Forlovelsen.» Fader skrev da, som du kanske ved, til Fru Strandby for at faa lidt Rede paa alle Frøken Mias Fremskridt, siden hun reiste fra os allesammen. Men saa kom der ogsaa Attester tilbage om hele din yndige Skjønhed, Sundhed og Sang saa bedaarende, at du mindst maatte kunde blive Sultaninde af Ægypten med dem.

Du ved, hvor de alle her i Grunden er

stolte af dig, — derfor er de naturligvis dobbelt opbragte over din Efterladenhed:

«Hun bryder sig naturligvis ikke en Døit om nogen af os,» er den stadige Afslutning paa alle daglige Samtaler om dig.

Men kjære, hvad er der dog iveien med dig, min Pige. Noget *er* det. Det føler jeg mig overbevist om. Jeg er jo gladest i dig af alle Mennesker, jeg kjender! Hvorfor ikke nu som altid være oprigtig mod din egen Søster og bedste Veninde? Du ved, vi er tause som Graven med hverandres Hemmeligheder, vi to! Hvordan staar det til med din Forlovede? Hils ham fra mig og sig, at han skal befale dig at skrive til mig, ellers skal han faa med mig at gjøre, naar han kommer herned til Sommeren. Vi to bliver aldrig gode Venner, hvis han fjærner lille Mirjam fra hendes

trofaste Søster
Ragnhild.

P. S. Efter Postmester Hansens Raad rekommenderer jeg Brevet for at være ganske sikker paa, at du faar det! Skriv nu straks, hører du!

XVIII.

Brev fra Mirjam til Ravanilo.

Ragnhild, det er nok meget iveien med min Forlovelse. For det er saa: Forladt, forstødt, forraadt er jeg. Jeg kan ikke gjøre andet end bare hulke, storhulke over det Hele. For hvordan er det gaaet til? Jeg ved det ikke, skjønner det ikke uden som en evig, ubodelig Skam, som ikke findes Trøst for hverken i Himlen eller paa Jorden. Jeg tør næsten ikke se mig selv i Øinene, vilde jo gjerne gjemme mig bort i det mørkeste Musehul, kunde jeg. Jeg forstod bare, jeg maatte bryde med ham for altid, at han saa grundig, det gaar an, havde misforstaaet, havde villet misbruge hele min Sjæls Fortrolighed, al min Tillid og Stolthed over at være hans. Det, jeg saa troede gjaldt for Livet — *mit hele Liv* — vilde nok han bare

skulde have Minuttets Værd. Min Prinds er bleven til en væmmelig, klam Øgle, som med sin kolde, slimende Hud og sine brændende, stikkende Øine forfølger mig og kan faa mig til at skrige høit af Rædsel og Fortvivlelse!

Saaledes vilde han trods alt komme igjen, men for bestandig var mit Hjærte bleven koldt for ham. Bare graate, bare graate — hvor det alligevel kan lindre!

Aa, Ragnhild, hvad skal jeg gjøre? Hvordan skal jeg finde noget igjen af mig selv i hele dette Mørke?

Ja, du maa vel sige det til alle dem derhjemme; men *bare du* i hele Verden, hører du, maa vide, hvor grændseløs ulykkelig jeg i Grunden er. Aa gid, du var hos mig her, hvor jeg sidder saa ene og forladt. Men komme hjem nu vilde være værre end alt andet. Da blev jeg vist sikkert gal. Jeg kan jo ikke se dem alle i Øinene saa glad som før. Gid jeg kunde sove det Hele bort — Ja, om jeg kunde synge det bort — dybt nedi Graven med Blomster over; men der er nok Ting, man aldrig kan begrave, som alligevel kommer igjen, — som Spøgelser — altid! Men du forstaar, det er sandt, hvis Sandhed findes i Verden, at jeg elskede ham over alle Grændser, af hele min Sjæl. Og nu? Aa gid, jeg kunde hade ham, som jeg ved, jeg burde — og nu bare flygter for alt,

som minder om hans «Løgn og forbandet Digt». — —

Nei, jeg orker ikke skrive mere idag, men skriv du rigtig snart et langt, godt Brev til

Din rent — rent fortvivlede
Mia.

XIX.

Brev fra Ravanilo til Mirjam.

Min stakkars Mirjam!

Derfor var det altsaa, jeg ikke paa saa lang Tid hørte fra dig. Det afskyelige Mandfolk! Alt, som hos dig var samlet og helt, var hos ham bare spredt og delt. Tænk, at Mændene er slig! Vi Kvinder er sandelig alt for gode for dem! Misbruge dig, du snille, yndige, lille Søster; — gjøre dig saa ulykkelig bare for at morre sig selv en Stund — aa, jeg kunde rive Øinene ud paa ham — myrde ham den ansvarsløse Barbar. Og det er virkelig ham, som har skrevet «Askepot.» Sandelig havde en Engel steget ned paa Jorden, havde hun maattet tro ham, saa udspekuleret godt kunde han lyve.

Men skidt paa ham og al hans Useldom! Min kjække Mirjam skal da vel ikke fortvivle for en saadan elendig Løgners Skyld. Den

Triumf skal han ikke faa, lel. Aa, hvor jeg beundrer og holder tifold, nei hundrefold af dig, fordi du gav ham Løbepas. — Lod ham forstaa, at det var ham, som for altid havde tabt dig — og det skal han nok engang komme til at angre bittert, om ikke nu — saa naar han dør, grøn af Misundelse over «ham,» som du engang bliver lykkelig med. Stol sikkert paa det, du! —

Du kan forstaa, at Meddelelsen om at din Forlovelse alt var gaaet overstyr, faldt som en Bombe nedi Huset her. Tante Johanne fik rigtig Vand paa sin Mølle. Hun havde jo altid sagt — mente hun, at Kunstnere, — det var noget Rak, og at de vilde ødelægge Mias Sjæl, de ugudelige Skribenter; man vidste jo alt af Biblen, at det var Farisæere og de Skriftkloge, som forraadte den Herre Jesus. Pappa var streng som altid og forklarede, at det var en Djævlens Arv i dit Kjød, at en ung Pige uden at bede og overveie med sin Slægt gav sig en ukjendt Belzebub ivold. Han befaler, at du nu skal komme hjem og blive alvorlig, som han og andre brave Mennesker, siger han. Du har heller ikke — uden ham — saa mange Penge igjen af din Arv, «at du ogsaa letsindigen tør sætte den overstyr til alskens Djævleværk.»

Nu ja, du ved selv, hvorledes de snakker, men lad dem det; det giver sig som altid snart, det. Bare Mamma, stakkars, sidder der nu

som ellers aldeles taus og strikker Uldtøi til alskens Hedninger uden at mene et eneste høit Ord om det Hele. Men tænk, idagmorges kom hun ind til mig tidlig, før hun havde stelt Pappas Morgenkaffe, — jeg laa endnu — og spurgte, om jeg rigtig ofte skrev til dig, for *det* maatte jeg. Selv skriver hun jo aldrig uden i den velsignede Husholdningsbogen, som nok er Skyld i, at hun saa tidlig er bleven ganske graa i Haaret; men jeg maatte skrive til dig fra hende og bede dig komme hjem igjen til os alle straks. Hun skulde være saa god imod dig. Og tænk, saa gav hun mig 10 Kroner, som du ser ligger i Brevet, og som jeg skulde sende dig, for at du kunde kjøbe dig noget rigtig ekstra fint, du havde Lyst paa —

Ja, jeg synes ogsaa, det maa blive deilig for dig, kjære Søster, at komme væk fra den afskyelige Byen. Jeg skal være saa snil mod dig. Saa skal vi ligge oppe paa vort hyggelige Værelse om Aftnerne igjen — lykkelige og uafhængige af alt og alle, ganske som i gamle Dage — de to forgjorte, underdeilige Prindsesser Mirjam og Ravanilo, ved du, — som Husdragene dernedenunder bevogter saa gridsk, som Lindormen om Jomfrutaarnet! Søde, kjære Mirjam, kom nu, kom saa snart, du kan, hjem til din egen Søster

Ragnhild.

XX.

Brev fra Mirjam til Ravanilo.

Kjære Søster!

Jeg er nok langt roligere og besindigere nu end i Begyndelsen. Og det maatte ske for ellers — Ja, du skulde bare vide, hvad jeg i min Fortvivlelse holdt paa at gjøre — søge tilbage til *ham*, og det vilde været langt værre end at dø! Men saa traf jeg ham paa Veien, og da han saa talte til mig, om hvor *han* havde *længtet, troet, haabet,* om hvor han *elskede* —, kunde jeg med *et* ikke faa et Ord over mine Læber. Lod, som jeg ikke hørte, hvad han sagde, gik bare raskere, raskere, raskere. — — Saa tog han mig i Armen med en formerlig Komandomine; men da steg det Hele op i mig, blev til et eneste Raseri: Vove at røre ved mig, — *han* bruge Magt — og saa vendte jeg mig mod ham og gav ham af al Kraft en Øre-

figen, som smal, kan du tro. Hatten hans føg af ham.

Det sidste, jeg saa til ham, var, at han istedetfor efter mig pilte afsted efter Hatten sin, som Vinden Gudskelov blæste afsted langt ned igjennem Gaden. Folk lo af ham, og for første Gang blev jeg lidt lystig og glad, saa Fru Strandby bagefter var rent lykkelig over, at jeg var bleven frisk igjen. Og nu bagefter er der kommet en saadan fornuftig Ro over mig. Det er, som jeg sidder i Tusmørket og grubler og drømmer over et deiligt Eventyr, som er fortalt. Prindsen kom jo endelig og hug alle Krattene ned om den stakkars fortryllede Prindsesses Eventyrslot, — vækkede hende med sine Kys, men til Livet langt anderledes, end hun havde drømt sig det. Men trods det og alt er jeg bare sørgmodig over ham — ikke vred. Han er i Grunden god, er langt klogere end mig, har i meget kanske Ret, selv om ikke jeg kan følge med. Om han bare havde været sand mod mig helt fra Begyndelsen af —! Det har dog været et underlykkeligt Halvaar. — Hvorfor blev det da *saa* og ikke anderledes? Men *han* havde vel Ret, naar han saa ofte sagde, at Livet bestaar bare af en Del Øieblikke af modsat Indhold. Det gjælder at tage med saa mange af de lykkelige som muligt — Ingen kan blive lykkelig uden at have kjendt

Ulykke, ingen Glæde findes uden Sorg som Baggrund:

«Vi unge Piger er bare en kort Tid nogle sorgløse, yndige Sommerfugle, som vil og tør aande i lutter Vaarluft med alle blomstersvangre Længsler.»

Størsteparten af vor Tid tilbringer vi enten som dumme, drømmende og uforstaaende Pupper eller gamle, kjedelige lænkede Huslarver som Tante.

Hvorfor saa ikke helt ud være Sommerfugl den korte Lykkens Dag?

Hvad er vel egentlig Bestemmelsen ved at være ung, glad og frisk? Selv kan *jeg* jo intet bestemme om mig selv. Tør det ikke engang. Men for Guds Skyld, Ragnhild, Onkel og Tanterne maa ikke kommandere mig hjem igjen alt nu. Da vilde jeg blive umulig til alt, bare grændseløs trist og ulykkelig. Jeg ved ikke, hvad jeg da kom til at gjøre. Jeg maa faa reise et eller andet Sted hen, fortsætte min Uddannelse, blive noget af mig selv. Ja, har jeg virkelig for faa Penge igjen, som du skrev om, — nok maa det vel være til et Aars Frist. Og da skal jeg nok have fundet frem — om ikke andet saa se til at blive forsørget; tænk dig bare — gjøre et rigt Parti, du. Jeg er jo saa vakker, jeg — og det er vel Penge værdt det ogsaa: Gifte mig med en, som er mindst 60 Aar, —

som har stort Hus, — et helt Slot med de alendybe Brysseler Tæpper henover alle Gulvene og det aller blødeste Edderdun i alle Dynerne!

Aa, le ikke af mig, Ragnhild. Du ved ikke, *hvor* jeg ikke orker at storhulke mere! Men bed, bønfald Onkel om at hjælpe mig. Læs for ham, hvad du vil af mit Brev. Bed ham spørge Fru Strandby, hvad jeg i Grunden duger til. Kanske siger hun saa til ham, at jeg kan blive noget virkelig med min Sang. — Red din Søster, saa hun nu faar Tag paa noget, som er hendes ganske alene; for jeg vil ikke gaa tilgrunde, og det gjorde jeg, skulde jeg nu hjem igjen til den skrækkelige By med Tanternes Argusøine, Onkels strenge Moral og Tusinder af fremmede, kritiske Blikke!

Aa, du skjønner mig kanske ikke, kan det vel desværre knapt; men jeg fortjener ikke at straffes med Undergang.

Skriv straks til din lille Mirjam og sig hende, at det er lykkes dig at overtale Onkel, saa jeg faar Lov selvstændig at kjæmpe for at blive noget. Jeg skal ikke snuble. Og da skal jeg heller aldrig graate mere. Ja, skriv snart det, bare det — et eneste Glædens Budskab til

Din

Mirjam.

XXI.

Brev fra Onkel Daniel til hans Broderdatter, Mia Frimann.

(Et Par Uger senere.)

Min kjære Broderdatter!

Tro at din gamle, strenge Onkel har stor Deltagelse for dig i din Ulykke. Tidligen har denne Verdens Jammerdal givet dig Taarer og Torne at træde paa. Men du har ogsaa, som jeg forstaar, til Held for dig samlet en hel Livserfaring derudaf. Du har lært, at Livet ikke er bareste Leg. Du var før for letsindig og kastede dig uden nøie at overveie i Armene paa den første og bedste Fristelse, som kom. Jeg er nu overbevist om, at dette vil virke til, at du bliver et alvorligere Menneske og slutter dig inderligere og oprigtigere end før til din Familje, som dog er meget glad i dig. Opfatter dette som et Herrens Fingerpeg, at du skal blive et af hans

Barn; derfor gav han dig denne Lidelse. Det var det lette, uoverlagte i din Karakter, som jeg saa godt forstaar og kjender, han herigjennem vilde udrydde — som Djævlens Arv i dit Sind. Gid det bedre Menneske i dig snart helt maatte vækkes, saa ogsaa du i de alvorlige Timer, naar Ulykken rammer, som hele din Farslægt før dig har gjort, kan trodse Verdens Fristelser og nærmere slutte dig til Ham, som ene, ja ene kan hjælpe. Bed og arbeid — for uden Ham gaar ethvert Menneske tilgrunde; uden Ham kan ingen overvinde sig selv.

Det glæder mig forøvrig af din gode Veninde og Kusine, Ragnhild, min Datter, at erfare, at du ubetinget har opført dig som rettænkende Kvinde i hele denne Sag og selv har givet den letsindige Kunstner Løbepas, da du skjønte, at han vilde friste dig til din Sjæls Fordærvelse. Sandeligen maa Mennesket altid luge Ukruddet væk fra sin Livsens Vei, saa den gode Sæd kan vokse. Hvad forøvrig det angaar, at Arven efter din Fader, som selv prøvede meget, er svundet sørgeligen ind, saa bekymre dig ikke om den Ting. Bekymre dig ikke om den Dag imorgen, for du skal sandeligen ingen Nød lide. Mit sidste Løfte i denne Verden til min Broder, Thomas, din Fader, var at give hans Datter, dig, samme Opdragelse, som jeg gav min egen. Og det har jeg og skal jeg, saasandt hjælpe

mig Gud, holde til det sidste. Du skal altid som hun være min egen Datter. —

Da din Sanglærerinde efter indhentet Forespørgsel ogsaa skriver, at du har musikalske Anlæg, som lover Fremtid, har jeg herved besluttet, at du skal fortsætte med din Uddannelse med engang. Men i den ugudelige Hovedstaden, hvor Herren gav dig sit Varsko, skal du ikke forblive. Vi har ydermere besluttet, at du, min Datter Ragnhild og foreløbig Søster Johanne, som selv vil det for Eders Skyld, skal reise til Kjøbenhavn og blive der et Aars Tid. Der har Forretningen ogsaa Venner. Saa faar vi se Tiden nærmere an bagefter. Kom nu i den Anledning hjem med første Vestlandsbaad, du kan.

Kjærlig Hilsen fra Tanterne og din Onkel, som siger dig: Husk altid — Bed og arbeid.»

WICHMANN'S
EFTEL.